2022

SİVAS İLİ
İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU
2022 YILI FAALİYET RAPORU

SİVAS ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İİMEK SEKRETERYA

SİVAS İLİ

İL İSTİHDAM MESLEKİ EĞİTİM KURULU

2022 YILI FAALİYET RAPORU

Hazırlayan

Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
İşgücü Piyasası İzleme ve Değerlendirme Servisi

Yusuf AKTAŞ
İstatistikçi
yusuf.aktas@iskur.gov.tr

2022

SUNUŞ

Faaliyet Raporu Hazırlanmasına İlişkin Yasal Dayanak

Bu faaliyet raporu, İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin kurul kararları başlıklı 8. maddesinin 5. fıkrasında yer alan "*Kurul tarafından her yıl faaliyet raporu düzenlenir. Düzenlenen rapor izleyen yılın şubat ayı içerisinde Kuruma ve Mesleki Eğitim Kurulunda değerlendirilmek üzere Millî Eğitim Bakanlığına gönderilir. Kurumca hazırlanan nihai rapor Kurum Yönetim Kurulunca değerlendirildikten sonra Mart ayı içerisinde ilgili bakanlıklara gönderilir"* hükmü gereğince hazırlanmıştır

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun Görevleri

a) İlin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmak,

b) İlin muhtelif sektör ve branştaki işgücü ve mesleki eğitim ihtiyacını belirlemek üzere işgücü piyasası analizleri yapmak-yaptırmak, il düzeyinde işgücü piyasası bilgi sistemi ile izleme – değerlendirme sistemini oluşturup uygulamak, bu amaçla gerektiğinde ilgili alan uzmanlarından komisyonlar oluşturmak, bunların görev tanımları çerçevesinde hazırladıkları raporları değerlendirmek, yayınlamak ve gerektiğinde ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarına sunmak,

c) Millî Eğitim Bakanlığınca gönderilen mesleki ve teknik eğitim çerçeve programlarının işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre ilin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi için görüş bildirmek,

ç) Mesleki ve teknik eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak,

d) Mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak,

e) İl düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek,

f) İşgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek,

g) Mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesine ilişkin tam gün tam yıl eğitim uygulaması ile ilgili görüş bildirmek,

ğ) İşgücü ihtiyaç analizleri sonuçlarını da dikkate alarak, ilde bulunan tüm mesleki ve teknik eğitim veren okul veya kurumların bünyesinde yer alacak alan ve dalların belirlenmesi, kısa, orta ve uzun vadede ilin mesleki ve teknik eğitim okul yatırımlarının planlanması ile beraber eğitimi yapılacak alan ve dal ihtiyaçlarını belirleyerek, Millî Eğitim Bakanlığına görüş sunmak,

h) Deprem, sel ve yangın gibi doğal afet sonucu yörede faal durumdaki işletmelerin eğitim olanakları dikkate alınarak, işletmede mesleki eğitime alınacak ve beceri eğitimi yapacak öğrenci sayısının belirlenmesine ilişkin oranların oluşturulması konusunda 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 18 inci maddesine göre görüş bildirmek,

ı) Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamı dışında çocuk çalıştırılmasının önüne geçilmesi konusunda gerekli çalışmaları yapmak,i) Bu madde hükümlerinin il seviyesinde eksiksiz yerine getirilmesi için gerekli tedbirleri almak.

İÇİNDEKİLER

	Sayfalar
SUNUŞ	**2**
TABLOLAR	**4**
TANIMLAR	**5**
KISALTMALAR	**6**
GİRİŞ	**7**
1.BÖLÜM-İLİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI	**11**
Nüfus	**12**
Ekonomi	**16**
2.BÖLÜM-İLİN İŞGÜCÜ PİYASASI	**19**
TÜİK Temel İşgücü Göstergeleri	**20**
İŞKUR İşgücü Göstergeleri	**22**
3.BÖLÜM-EĞİTİM	**35**
İlköğretim Ve Ortaöğretim	**36**
Yükseköğretim	**37**
4.BÖLÜM-İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI	**40**
Kurul Kararları	**41**
İşgücü Yetiştirme Kursları	**48**
GENEL DEĞERLENDİRME	**57**

TABLOLAR

Tablo 1:	Nüfusun Yaş ve İlçeler Göre Dağılımı,2021
Tablo 2:	Nüfusun Kır-Kent Dağılımı,2007-2021
Tablo 3:	Nüfusun Yaş'a Göre Dağılımı,2007-2021
Tablo 4:	Göç Durumu, 2008-2021
Tablo 5:	Rekabet Gücü Yüksek Sektörler ,2022, SGK Özel Sektör İşyeri Listeleri
Tablo 6-a:	İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle Sivas İli Yatırım Teşvikleri,2001-2022
Tablo 6-b:	Dönemler İtibariyle Sivas İli Yatırım Teşvikleri,2001-2022
Tablo 7:	TUİK Verilerine Göre Temel İşgücü Göstergeleri, TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat), 2014-2021
Tablo 8:	İŞKUR Temel Göstergeleri,2022
Tablo 9:	İşsizlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı,2022
Tablo 10:	İşsizlerin Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı,2022
Tablo 11:	Kayıtlı İşsizlerin Mesleki Dağılımı,2021
Tablo 12:	İşsizlik Maaşından Yararlananların İktisadi Faaliyet Kolları ve Eğitim Durumlarına Göre Sayısı, 2022
Tablo 13:	İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı,2021
Tablo 14:	Kamu ve Özel Sektörden Alınan Açık İşler ve İşe Yerleşenler, 2022
Tablo 15:	İşe Yerleşenlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı,2022
Tablo 16:	İşe Yerleşenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı,2022
Tablo 17:	İşe Yerleşenlerin Sektörel Dağılımı,2022
Tablo 18:	Özel Sektör Bazında Açılan-Kapanan İşyerlerinin Sayısı, 2010-2022
Tablo 19:	Genel, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Verileri, 2014-2020
Tablo 20:	Bölümler İtibarıyla Yüksek Okulda Kayıtlı ve Mezun Öğrenci Sayısı, 2010-2021
Tablo 21:	Fakülte, Yüksekokul itibariyle Okuyan Öğrenci Sayısı, 2023
Tablo 22-a:	Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler
Tablo 22-b:	Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler
Tablo 23-a:	Genel Kurs Listesi
Tablo 23-b:	İşbaşı Eğitim Programları
Tablo 23-c:	MEK İstihdam Garantili Kurslar
Tablo 23-d:	MEK Özel Politika Kurslar
Tablo 23-e:	MEK İstihdam Garantisiz Kurslar
Tablo 24:	İşgücü Piyasası Araştırma Sonuçları İle Kurul Kararları Sonucunda Açılan Kursların Karşılaştırılması

TANIMLAR[1]

Açık İş	İşveren tarafından işçi alımı yapılması planlanan pozisyon sayısını ifade eder.
Açık İş Oranı	İşgücü Piyasası Araştırması (İPA) ve Açık İş İstatistikleri Araştırması kapsamında hesaplanan bir orandır. Açık iş oranı = Açık iş /(Açık iş + Mevcut Çalışan Sayısı)* 100.
Açık Kontenjan	İşverenin yasalar kapsamında engelli, eski hükümlü/terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan istihdam etmesi gereken ve henüz doldurulmamış olan pozisyon sayısını ifade eder.
Aktif İşgücü Hizmetleri	İstihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere yapılan faaliyetleri ifade eder.
Aktif Kayıt	Kayıtlı iş arayanlardan son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıtlardır.
Daha İyi Şartlarda İş Arayan	Mevcut çalıştığı işin yerine daha iyi şartlarda iş bulması durumunda yeni işe başlamaya hazır olanlardan Kuruma kaydı bulunanları ifade eder.
Denetim Kurulu	Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 625 inci maddesi kapsamında Kurum tarafından yürütülen işgücü yetiştirme faaliyetlerini denetlemek üzere oluşturulan il istihdam ve mesleki eğitim kurulları bünyesinde oluşturulan denetim kurullarını ifade eder.
Eğitim ve Öğretim Kurumu	Genel, orta ve yüksek eğitim-öğretim dahil, tüm teknik ve mesleki okullar ile örgün ve yaygın eğitim kurumları; ayrıca bunların dışında, izinle çeşitli programlar sunan ve mesleki yeterlilik kazandıran eğitim-öğretim kurumlarının tümüdür.
Engelli	Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılamada güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişilerden tüm vücut fonksiyon kaybının en az yüzde kırk olduğu sağlık kurulu raporu ile belgelenenleri ifade eder.
Eski Hükümlü (Aktif İşgücü)	Bir yıldan daha uzun süreli bir suçtan veya ceza süresine bakılmaksızın devlet memuru olmaya engel bir suçtan hüküm giyen ve cezasını infaz kurumlarında tamamlayanları, cezası ertelenenleri, koşullu salıverilenleri, özel kanunlarda belirtilen şartlardan dolayı istihdam olanağı bulunmayanları, ömür boyu kamu hizmetlerinden yasaklı bulunanları ve denetimli serbestlik kapsamında olanları ifade eder.
İşbaşı Eğitim Programı	Katılımcılara mesleki deneyim kazandırmak üzere, Kurumca belirlenen şartları taşıyan işyerlerinde işbaşında verilen eğitimi ifade eder.
İşe Yerleştirme	İş arayanların Kurumca ilan edilen işgücü taleplerine uygun bulunarak istihdam edilmeleridir.
İşgücü Piyasası Araştırması (İPA)	İşgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak, açık işleri ve temininde güçlük çekilen meslekleri, gelecek dönem istihdam beklentilerini tespit etmek amacıyla işverenler ile yapılan araştırmayı ifade eder.
İşgücü Talebi	İşverenlerin açık işlerini karşılamak amacıyla nitel ve nicel şartları belirttikleri talepleri ifade eder.
Kayıtlı İşgücü	Kuruma kayıtlı olan bütün aktif iş arayanları ifade eder. Kayıtlı İşsiz, Emekli ve Daha iyi şartlarda iş arayanların toplamıdır.
Kayıtlı İşsiz	Çalışma çağında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geri kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır.
Kursiyer	Kurslara katılanları ifade eder.
Tematik Araştırmalar	Belirli bir alanda işgücü piyasasındaki gelişmelerin etkisini ölçmek amacıyla yapılan periyodik olmayan araştırmalardır.

[1] Tanımlar, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Veri Sözlüğü ’ne göre hazırlanmıştır.

KISALTMALAR

İEP	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI
İİMEK	İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU
İŞKUR	TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
MEB	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
MEK	MESLEKİ EĞİTİM KURSLARI
SCÜ	SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
SGK	SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
TR72	(KAYSERİ, SİVAS, YOZGAT) TÜİK BÖLGE SINIFLANDIRMASI
TÜİK	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

SİVAS İLİ İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU
2022 YILI FAALİYET RAPORU

GİRİŞ

İlin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmak ve bu politikanın oluşturulmasına yönelik faaliyetleri ve kararları almak gibi ana görevlere sahip İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun etkin ve verimli çalışması il işsizliğinin azalmasında, işsizlik sürelerinin kısalmasında, istihdamın gelişiminde ve korunmasında, istihdam eğitim ilişkisinin doğru kurulmasında ve çalışma yaşam kalitesinin arttırılmasında önem arz etmektedir. Bu çalışmada İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun ana görevleri doğrultusunda 2022 yılındaki faaliyetlerine ilişkin rapor hazırlanmıştır. Rapor bir giriş bölümü ile başlayarak ilin sosyo-ekonomik yapısı, ilin işgücü piyasası, ilin eğitimi ve Kurul çalışmalarını anlatan dört bölümden ve son olarak genel değerlendirme kısmında oluşmaktadır.

İl işgücü piyasası işsizler ve istihdam edilenlerden oluşmaktadır. İl işgücü ve işgücüne dahil olmayanların oluşturduğu yapı ise aktif çalışma çağındaki nüfustan oluşmaktadır. İl işgücü, nüfustan, ekonomiden, eğitimden, bireysel ve sosyal davranışlardan, iç ve dış müdahalelerden etkilenmekte ve bunlara göre şekil almakta ve değişim göstermektedir. Dolayısıyla bu yapıların geçmişten hazır zamandaki mevcut durumuna ve gelecekteki eğilimine ilişkin bilgileri ortaya koymak ve analiz etmek il işgücü piyasasının hakkında etraflıca bilgi edinmemize olanak sağlayacaktır.

2021 yılına göre İl nüfusu 636.121 kişi olup nüfusun %50,1'i erkek ve %49,9'u kadınlardan oluşmaktadır. İl nüfusunun %20,0'i 0-14 yaş grubu, %16,5'i 15-24 yaş grubu, %14,1'i 25-34 yaş grubu, %35,8'i 35-64 yaş grubu ve %13,6'sı 65 yaş üstü yaş gruplarından oluşmaktadır. Çalışma çağındaki(15+ yaş) olanların oranı nüfusun %80'nine denk gelmektedir. İl nüfusu bu haliyle olağan bir işgücü piyasasına gerekli olan insan kaynağını üretebilecek bir yapıda olup geçen 14 yıllık süreçte nicel olarak dikkate değer bir artış ve azalış olmamıştır. Ancak geçen bu süreçte işgücü piyasasını etkileyecek nitel değişimler olmuştur. 2007 yılında toplam nüfus içinde kentte yaşayanların oranı %65,2 iken bu oran 10,7 puan artarak 2021 yılında %75,9 seviyesine gelmiştir. 2007-2021 döneminde kır nüfusu %31,2 azalmış kent nüfusu ise %16,1 artmıştır. Başka bir ifadeyle yıllar itibariyle kır nüfusu azalırken kent nüfusu artmaktadır. Bu artış kendini yüksek tarım dışı işsizlik olarak ortaya koyacaktır. Buna ek olarak geçen bu süreçte yine il nüfusu doğum artış hızında meydana gelen azalma ile git gide yaşlanmaktadır. Her ne kadar il senelik 25-30 bin

civarında göç alıp ve göç vererek mevcut sayısal yapısını korusa da il nüfusunun yaşlanması ve kentlerde toplanması il işgücü piyasasının geleceği açısından önemli bir sorun olarak karşımıza durmaktadır. Başka bir ifadeyle il nüfusu mevcut yapısı ile işgücü piyasası için fırsat iken, gelecekte meydana gelecek kentleşme ve yaşlanma ile tehdit haline dönüşecektir.

İl nüfusunun ve nüfusta meydana gelen değişimlerin en net yansımaları il ve bölge işgücü piyasası göstergelerinde kendini göstermektedir. TR72 bölgesinde 2014-2021 yıllarında 2020 yılı dışarıda tutulduğunda hem işgücüne katılım hem istihdam hem de işsizlik oranlarında çok büyük değişiklikler meydana gelmemiştir. Ancak 2020 yılı olumsuz göstergeleri 2021 yılı ile aşılmış ve 2022 yılında daha da iyileşmiştir. 2021 yılı itibariyle TR72 bölgesinde işgücüne katılım oranı %48,4, istihdam oranı %42,8 ve işsizlik oranı %11,7'dir. 2014-2021 yılında TR72 bölgesinde yaklaşık olarak nüfus %5, aktif nüfus %7, işgücü %8, işsiz %31, istihdam %5, işgücüne dahil olmayanlar %6, iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar %102 artmıştır. Bu bilgiler işsizlik kadar iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanların bir sorun olarak karşımızda beklediğini göstermektedir. Bununla birlikte il istihdam oranındaki sınırlı artış il istihdam kapasitesinin de yetersizliğini ortaya koymaktadır. Bu yetersizlik noktasında işgücüne katılım yetersizliği bir tehditten ziyade fırsata dönüşmektedir.

İŞKUR istatistiklerine bakıldığında 32.498 işsizin olduğu göze çarpmaktadır. İşsizlerin yaklaşık %48,6'sı erkeklerden %51'4'de kadınlardan oluşmaktadır. Bu oran il nüfusundaki cinsiyet oranı ile neredeyse birebir benzeşmektedir. Kayıtlı işsizlerin %27,2'si 15-24 genç işsiz, %35,4'ü 25-34 orta yaş işsiz ve %37,4'ü ileri yaş işsizlerden oluşmaktadır. Yine kayıtlı işsizlerin %35,7'i lise altı, %41,2'si lise ve %23,1'i ise yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır. Buna ek olarak kayıtlı işsizlerin %45,1'i nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %16,4'ü hizmet ve satış elemanlarındaki mesleklerde, %9,2'si sanatkârlar ve ilgili işlerdeki mesleklerde, %9,1'i büro hizmetlerindeki mesleklerde, %7,3'ü profesyonel mesleklerde, %6,3'ü teknisyen, tekniker ve yardımcı profesyonel mesleklerde, %5,2 ise tesis ve makine operatörleri ve montajcıları mesleklerindeki mesleklere sahiptirler. Bu bilgiler İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin hem sayı olarak hem de nitelik olarak il işgücü piyasasının bir yansıması olduğunu göstermektedir. Bu yansımaya göre ilde hem erkek hem de kadınlarda eşit oranlarda genç, orta ve ileri yaş grubunda ağırlıkla eğitimsiz ve mesleki yönden vasıfsız işsizlerin yer aldığı ortaya çıkmaktadır. Başka bir ifadeyle il işgücü arz yapısı nitelikli bir yapıya sahip olmamakla beraber yıllar itibariyle kademeli olarak büyüme gerçekleştirmektedir. Bu büyümenin gerçekleşmesinde ilk kez işgücü piyasasına girenler önemli bir etki etmektedir. Hem ortaöğretim hem de yükseköğretim verileri birlikte değerlendirildiğinde il işgücü piyasasına yıllık 10 bin ilk kez iş arayanın dahil

olduğu ve iş arayanların bir yıl içerisinde en fazla %50'si işe yerleşmektedirler. Yıllık ilave istihdamın ortalama 5 bin seviyelerinde olduğu Sivas ili işgücü piyasasında yeni mezunların en az yarısına tekabül eden 5 bin kişinin yıl içerisinde iş bulamayıp sonraki yıla işsiz olarak dahil edildikleri düşünülmektedir. Bu durum ise yıllar itibariyle işsiz sayısını kümülatif şekilde arttırmaktadır.

İl işgücü arz yapısının karşısında il işgücü talep yapısı bulunmaktadır. SGK verilerine göre ilde 2022 yılında 11.416 özel sektör işyeri ve bu işyerlerinde toplam 72.035 kişi 4/a statüsünde çalışmaktadır. İşyeri ve çalışan sayısı açısından inşaat, imalat, toptan ve perakende ticaret sektörlerinin iç piyasada öne çıkmaktadır. Bu üç sektör toplam çalışan sayısının ve işyeri sayısının yaklaşık %80'inene denk gelmektedir. Mevcut istihdam kapasitesinin arttırılması mevcut işyeri sayısının artışı ve yatırım artışı ile mümkündür. İl işgücü piyasasında kapanan ve tasfiye halinde olan işyeri sayısının yaklaşık ortalama iki katı oranında yeni işyeri kurulmaktadır. Diğer bir ifadeyle bir işyeri kapanıyor iki işyeri kuruluyor. Bu oranda yıllara göre artış-azalış eğilim göstermekle beraber çok fazla bir değişim gerçekleşmemiştir. Bu orana göre yaklaşık ortalama yıl içerisinde 220 net işyeri artışı gerçekleşmektedir. SGK sicil kayıtlarına göre 11.416 işyerinin bulunduğu bir işgücü piyasasında 220 adet net işyeri artışı %2 seviyeleri ile oldukça yetersizdir. Bu minvalde yıllara göre Sivas ilindeki net işyeri sayısındaki artış ve bu artışa göre gerçekleşen ilave istihdam nicel olarak il işsizliğinin azalmasına çok büyük bir katkı sağlamamakla beraber meydana gelen bu net işyeri sayısındaki artışın yönünün şirket bazlı gerçekleşmesi il işgücü piyasasının talep yönünden kurumsallığına hizmet ederek il işgücü piyasasındaki çalışma yaşam kalitesinin artmasına doğrudan ve istihdam da kalma süresinin uzamasına ise dolaylı olarak hizmet edeceği düşünülmektedir. Bununla birlikte 2001-2022(Ocak-kasım) döneminde beş ana sektör ve 113 farklı alt sektörde toplam 812 teşvik belgesiyle 10.574.350.000(yaklaşık 10,5 milyar TL) yatırım teşviki almıştır. Alınan bu yatırım teşviklerine ilişkin 22.582 kişi istihdam ön görülmüştür. Ancak yaklaşık 100 bin 4/a'lı(özel/kamu,) çalışanın ve yıllık ilave istihdamının ortalama %5 civarında olan Sivas işgücü piyasasına göre mevcut yatırım teşviklerinin yeterli istihdam üretmediği söylenebilir. Diğer bir ifadeyle il ekonomisi büyürken il istihdamı aynı oranlarda büyümemektedir. Diğer bir ifadeyle istihdamsız büyüme gerçekleşmektedir. Bu bilgilere göre il işgücü talep yapısı belirli bir ivme ile yıllık bir büyüme gerçekleştirmektedir. Ancak bu büyüme yetersiz olup yetersiz bu büyümenin arka planın da mevcut istihdam kapasitesinin ilave istihdam üretme yetersizliği, ilave ve yeni yatırım azlığı ve yetersiz girişimci sayısı gelmektedir. İşgücü talep yapısının niteliği İŞKUR kayıtları üzerinden incelendiğinde açık işlerin %33,7'si nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %17,2'si tesis ve makine operatörü ve montajcılarda, , %15,'i sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlarda, %12,3'i hizmet ve satış elemanlarında %11,4'ü büro

hizmetlerinde çalışanlardan oluşmaktadır. Profesyonel ve yardımcı profesyonel mesleklerde açık iş oranı ise toplam %4,9'dur. Başka bir ifadeyle her 100 açık işin 57,4'i niteliksiz veya az nitelikli mesleklerde iken %42,6'sı orta ve üzeri nitelikli meslekte yer almaktadır. Bu durum İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin meslek yapısıyla uyuşmaktadır. Diğer bir ifadeyle işsizler ile açık işler nitelik olarak uyuşmaktadır. Ancak bu uyum nitelikli işgücü piyasası hedefleri ile örtüşmemekte olup orta ve uzun vadede olumsuz sonuçları da beraberinde getirecektir.

İl işgücü arz ve talep yapısı birlikte değerlendirildiğinde her iki yapının da çok yüksek olmayan seviyelerde kademeli bir büyüme gerçekleştirdiği, nitelik olarak birbirine yakın nitelikte, ağırlıkla vasıfsız iş arayan-iş ekseninde yoğunlaştığı görünmektedir. Ancak yıllık ilave ortalama 10 bin işsize karşılık il işgücü piyasasının ilave ortalama 5 bin istihdam ürettiği ve %50 oranında yetersiz kaldığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu yetersizlik nedeniyle il işsizliğinin yıllık ortalama 5 bin işsiz artışı gösterme tehlikesinin doğduğu anlaşılmıştır. Nicel olarak oluşan bu tehlikeden daha önemli olarak nitel manada işsizlerin genç, ilkkez iş arayan ve vasıflı işsizlerden olması ve uzun süreli iş bulamama sorunu ile karşı karşıya kaldıkları tespit edilmiştir. Ayrıca iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar mevcut işsizlik sorununu daha geniş bir alana taşımaktadır. Bu bilgiler başka bir ifadeyle il işgücü piyasası, işsizliğin önlenmesinde hem nicel hem de nitel anlamda yetersiz kalmaktadır. İl işgücü piyasasının bu mevcut durumunun artan yükseköğretim mezun sayısı, nüfusun yaşlanması ve kırdan kente göç nedeniyle eğer önlem alınmazsa gelecekte daha büyük sorunlarla karışılacağı ön görülmektedir.

İl işgücü piyasasının genel olarak bu yapısında meydana gelen işsizlik sorunun çözümü ve istihdamın arttırılmasına ilişkin oluşturulan Kurum ve Kuruluşların faaliyetleri ve faaliyetlerinin başarısı, etkisi ve faydası önem arz etmektedir. Bu minvalde karşımıza Kurum olarak İŞKUR, Kurul olarak ise İl İstihdam Mesleki ve Eğitim Kurulu çıkmaktadır. İŞKUR verilerine baktığımızda İŞKUR aracılığıyla iş arayan sayılarının il işgücü piyasası gerçekliğine yakın olmasına rağmen İŞKUR tarafından yayınlanan açık iş sayılarının il işgücü piyasasındaki yıllık açık iş sayısının ancak %10'una denk geldiği ve yayınlanan açık işlerin karşılanma oranının düşük olması nedeniyle İŞKUR'un işe yerleştirmede il işgücü piyasasına etkisinin en fazla %5 seviyelerinde olduğu tespit edilmiştir. Yine İŞKUR'un işgücü yetiştirme programlarına bakıldığında toplam 1198 kursiyer sayısı ile oldukça yetersiz bir işgücü yetiştirme hizmeti sunulduğu anlaşılmıştır. Her ne kadar iş arayan danışmanlığı ve işveren danışmanlığı hizmeti ile il işgücü piyasasına İŞKUR tarafından dokunuşlar gerçekleştirilmiş olsa da İŞKUR aktif işgücü politikalarının il işgücü piyasasına etkileri ve faydaları oldukça yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır. Bununla birlikte İİMEK kararları ve karar uygulamaları bakıldığında il işgücü piyasasına Kurul etkisinin sınırlı kaldığı anlaşılmaktadır.

1.BÖLÜM

İLİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI

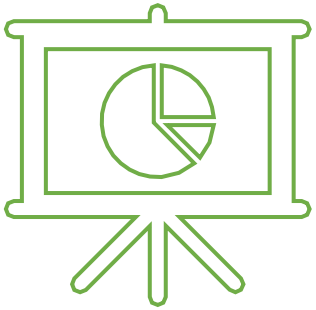

Nüfus

Ekonomi

1.1Nüfus

Tablo 1: Nüfusun Yaş ve İlçeler Göre Dağılımı,2021[2]

	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN		2020'YE GÖRE
	0-14	0-14	15-24	15-24	25-34	25-34	35-64	35-64	65+	65+	TOPLAM	DEĞİŞİM
(Merkez)	44053	41488	36222	36189	30196	29637	67675	68584	15534	18501	388079	1,45%
Akıncılar	295	257	284	208	245	207	1068	933	645	815	4957	-2,17%
Altınyayla	1033	1007	764	681	640	572	1522	1431	477	612	8739	-2,78%
Divriği	1161	1079	871	670	1095	985	3266	2750	1973	2327	16177	-0,11%
Doğanşar	132	115	113	98	164	93	453	478	476	564	2686	-3,38%
Gemerek	1837	1787	1378	1237	1267	1103	4393	4253	2023	2532	21810	-2,38%
Gölova	150	162	125	103	177	129	650	481	523	668	3168	-8,91%
Gürün	1640	1599	1400	1249	1169	1129	3438	3178	1573	1911	18286	-2,21%
Hafik	506	442	560	553	511	489	1587	1644	1404	1459	9155	-2,18%
İmranlı	329	300	440	308	428	292	1571	1254	1130	1300	7352	-0,81%
Kangal	1877	1743	1419	1216	1393	1163	3943	3457	1817	2109	20137	-3,00%
Koyulhisar	783	719	624	588	703	603	2359	2217	1749	2152	12497	-1,11%
Şarkışla	3917	3808	2741	2584	2295	2494	7089	6952	2667	3161	37708	-1,58%
Suşehri	2267	2166	1855	2081	1670	1622	4636	4480	2068	2559	25404	0,05%
Ulaş	714	740	602	513	564	377	1574	1339	734	848	8005	-5,19%
Yıldızeli	2949	2950	2482	2481	2058	1625	5586	5276	2308	2598	30313	-4,52%
Zara	1573	1513	1285	1251	1480	1325	4114	3785	2493	2829	21648	-0,48%
Genel	65216	61875	53165	52010	46055	43845	114924	112492	39594	46945	636121	0,04%

Kaynak: TÜİK

- 2021 yılına göre İl nüfusu 636.121 kişi olup nüfusun %50,1'i erkek ve %49,9'u kadınlardan oluşmaktadır.
- İl nüfusunun %20,0'i 0-14 yaş grubu, %16,5'i 15-24 yaş grubu, %14,1'i 25-34 yaş grubu, %35,8'i 35-64 yaş grubu ve %13,6'sı 65 yaş üstü yaş gruplarından oluşmaktadır.
- Çalışma çağındaki(15+ yaş) olanların oranı nüfusun %80'nine denk gelmektedir.15-64 yaş grubunda çalışabilir nüfusun oranı ise %66,4'tür.
- İl nüfusunun %61'i merkezde yaşarken %39'u ise ilçelerde yaşmaktadır.
- İl nüfusu 2020 yılına göre 232 kişi artmıştır. İl merkezi 5559 kişi(%1,45) artmış ilçe nüfusu 5327 kişi(%2,15) azalmıştır. İl nüfusunda bir önceki yıla göre dikkate değer bir değişim olmamıştır.Ancak yıllar itibariyle merkez nüfüsü artarken benzer oranlarda ilçe nüfusu azalmaktadır.2021 yılında hiçbir ilçede nüfus artışı gerçekleşmemiştir. En fazla azalış gölova,ulaş, yıldızeli,doğanşar ilçelerindedir.
- İl nüfusunda 2007-2021 döneminde nicel olarak dikkate değer bir artış ve azalış olmamıştır. Bu haliyle nüfustaki sayısal düşük değişim il işgücü piyasasını nicel olarak etkileyecek bir boyutta değildir.

[2] 2022 verisi TÜİK tarafından açıklanmamıştır.

Tablo 2: Nüfusun Kır-Kent Dağılımı,2007-2021[3]

	KIR NÜFUSU			KENT NÜFUSU			TOPLAM NÜFUS		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM
2007	111309	111194	222503	209248	206713	415961	320557	317907	638464
2008	113258	112085	225343	203590	202179	405769	316848	314264	631112
2009	108060	107531	215591	210845	206911	417756	318905	314442	633347
2010	104159	104133	208292	224145	209787	433932	328304	313920	642224
2011	101314	100445	201759	212892	212405	425297	314206	312850	627056
2012	97639	97470	195109	214254	214172	428426	311893	311642	623535
2013	92654	91606	184260	219144	220420	439564	311798	312026	623824
2014	88401	88052	176453	221463	225200	446663	309864	313252	623116
2015	83729	82958	166687	223710	228220	451930	307439	311178	618617
2016	82137	80431	162568	227227	231429	458656	309364	311860	621224
2017	79511	77335	156846	231609	232846	464455	311120	310181	621301
2018	89678	86341	176019	233897	236692	470589	323575	323033	646608
2019	83518	79795	163313	236106	239537	475643	319624	319332	638956
2020	80997	76961	157958	237774	240157	477931	318771	317118	635889
2021	78821	74322	153143	240133	242845	482978	318954	317167	636121
Değişim	-29,2%	-33,2%	-31,2%	14,8%	17,5%	16,1%	-0,5%	-0,2%	-0,4%

Kaynak: TÜİK

- 2021 yılına göre nüfusun %75,9'u kentlerde(il ve ilçe merkezinde) yaşarken %24,1'i kırda(köylerde) yaşamaktadır.
- Toplam nüfusta olduğu gibi kır ve kent nüfusunda erkek ve kadın nüfus oranı %50 seviyesindedir.
- 2007 yılında toplam nüfus içinde kırda yaşayanların oranı %34,8'iken bu oran 10,7 puan azalarak 2021 yılında %24,1 seviyesine gelmiştir. Yine 2007 yılında toplam nüfus içinde kentte yaşayanların oranı %65,2 iken bu oran 10,7 puan artarak 2021 yılında %75,9 seviyesine gelmiştir. 2007-2021 döneminde kır nüfusu %31,2 azalmış kent nüfusu ise %16,1 artmıştır. Kır nüfusunun bir kısmı il dışına göç etmiştir.
- Kır nüfusunda meydana azalış kentlerde işsizliğin ve istihdamın artmasına sebep olacaktır. Kentlerde tarım dışı işsizlik artacak, tarım sektöründen hizmet ve sanayi sektörüne istihdam geçişi sağlanacaktır.
- Kırdan kente nüfus geçişinin önlenememesi durumunda önümüzde ki 10 yıl içerisinde kır nüfusunun yarısının, önümüzdeki 20 yıl içerisinde ise kır nüfusunun tamamının kent nüfusuna dahil olacağı ön görülmektedir. Bu duruma karşı gerekli istihdam politikası önlemleri gerçekleştirilmediğinde tarım dışı işsizlik oranındaki artış başta olmak üzere birçok işgücü piyasası sorunlarının oluşacağı ön görülmektedir.

[3] 2022 verisi TÜİK tarafından açıklanmamıştır.

Tablo 3: Nüfusun Yaş'a Göre Dağılımı,2007-2021

	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-54	55-74	75+	Toplam	Doğum Sayısı
2007	51428	58034	59822	59257	62528	54812	46354	141999	82209	22021	638464	10.727
2008	51082	54962	58156	57628	58841	53078	46069	145258	82834	23204	631112	10.091
2009	50942	52613	57405	58172	60053	52542	46057	146353	84685	24525	633347	10.547
2010	49568	50725	56740	57904	67972	51701	46681	145002	91134	24797	642224	10.182
2011	48282	49105	55901	56426	55459	49386	47378	145278	94718	25123	627056	9.861
2012	46800	48328	53859	56249	54757	48309	47111	146955	95664	25503	623535	9.740
2013	45310	48124	52039	55397	53976	48004	46291	149976	98383	26324	623824	9.359
2014	44400	47114	49372	54744	52281	46567	45204	150186	105306	27942	623116	9.432
2015	43957	46071	47662	55896	52832	45349	44230	149212	104984	28424	618617	9.225
2016	43870	45487	46561	55295	53939	45207	43852	152262	106258	28493	621224	9.068
2017	43586	44710	46324	53118	56559	44955	43256	153762	106168	28863	621301	8.941
2018	43566	44186	47114	53758	59991	45400	44106	159527	117956	31004	646608	8.264
2019	42017	43465	46361	51556	59326	46001	43390	157614	117661	31565	638956	8.041
2020	40511	43317	45765	47990	59028	46575	42808	156711	120879	32305	635889	7.533
2021	38784	43224	45083	47608	57567	47512	42388	158134	123394	32427	636121	7168
2007-2021 Fark	-12644	-14810	-14739	-11649	-4961	-7300	-3966	16135	41185	10406	-2343	-3559
2007-2021 Değişim	-24,6%	-25,5%	-24,6%	-19,7%	-7,9%	-13,3%	-8,6%	11,4%	50,1%	47,3%	-0,4%	-33,2%

Kaynak: TÜİK

- 2007-2021 döneminde toplam il nüfusu %0,4 değişim göstermiştir. Bu durum yıllar itibariyle il nüfusunda nicel bir değişim olmadığını göstermektedir.
- 2007-2021 döneminde il nüfusu yaş'a göre değişim göstermektedir.İl nüfusunda 35 yaş üzeri artış gerçekleşirken yine bu yaş altında azalış gerçekleşmektdir. İl nüfüsunda yaş'a göre en fazla değişim 55 yaş üzeri ve 19 yaş altında gerçekleşmiştir.55 yaş üzeri nüfusta artış gerçekleşirken 19 yaş altı nüfusta azalış gerçekleşmektedir. Başka bir ifadeyle nüfus yaşlanmaktadır. Doğum sayısında meydana gelen azalma 0-4 yaş grubunda kendi göstermiş ve 14 yılda 0-4 yaş grubunda %24,6 azalma meydana gelmiştir. Bu azalış verilere göre kademeli olarak gerçekleşmiştir.
- İl nüfusunun giderek yaşlanması il işgücü piyasasınında yaşlanmasına neden olacaktır. Bu durum ise il işsizliğini ve istihdamını olumsuz etkileceği düşünülmektedir.

Tablo 4: Göç Durumu, 2008-2021

Yıllar	İlin Aldığı Göç	İlin Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
2008	18871	30428	-11557	-18,15
2009	23217	28585	-5368	-8,44
2010	23467	31362	-7895	-12,22
2011	22884	30131	-7247	-11,49
2012	21492	27441	-5949	-9,5
2013	26354	30244	-3890	-6,22
2014	29726	34855	-5129	-8,2
2015	25319	33501	-8182	-13,14
2016	22966	26369	-3403	-5,46
2017	22147	28697	-6550	-10,49
2018	45861	26271	19590	30,76
2019	23572	36430	-12858	-19,92
2020	18490	23885	-5395	-8,45
2021	25720	28285	-2565	-4,02

Kaynak: TÜİK

- 2008-2021 dönemi itibariyle Sivas ili hem göç alan hem de göç veren bir yapıdadır. Bilinenin aksine sadece göç vermemektedir.
- 2018 yılı dışında il senelik ortalama 23 bin kişi göç almaktadır. Ortalma 30 bin kişide göç vermektedir.İlin göç alma ve verme sayıları yıllara göre farklılık göstermektedir.
- 2018 yılı dışında ilin net göçü 6.600'dir. Bu bilgi az da olsa ilin göç nedeniyle nüfus kaybettiğini göstermektedir.
- 2021 yılına göre ilin göç verdiği illerin başında %19,4 ile İstanbul ili gelmektedir, İstanbul ilini %10,1 ile Kayseri ili, %9,8 ile Ankara ili, %3,4 ile İzmir ili, %2,7 ile Antalya ili, %2,7 ile Malatya ili takip etmektedir. Bu bilgilere göre il büyük şehirlere ve çevre illere yoğun şekilde göç vermektedir.
- 2021 yılına göre ilin göç aldığı illerin başında %20,6 ile İstanbul ili gelmektedir, İstanbul ilini %8,6 ile Kayseri ili, %6,6 ile Ankara ili, %4,4 ile Tokat ili, %3,5 ili Maltya İli, %3,1 ile Kahramanmaraş ili takip etmektedir. Bu bilgilere göre il büyük şehirler ve çevre illerden göç aldığı gibi aynı illere de göç vermektedir. Diğer bir ifadeyle söz konusu iller ile Sivas ili arasında göç sirkülasyonu yaşanmaktadır. Bu durum sosyo-ekonomik ve kültürel nedenlerden olabileceği gibi başka nedenlerden de gerçekleşebilir.
- 2018 yılı dışında İlin ortalama net göç hızı %-7,42 seviyelerindedir. Yıllara göre net göç hızı istikrarlı bir eğri çizmemekle beraber 2018 yılından sonra azalışa geçmiştir.

1.2. Ekonomi

Tablo 5: Rekabet Gücü Yüksek Sektörler[4],2022, SGK Özel Sektör İşyeri Listeleri

Sektör	SGK İşyeri Sayısı	Oran	Çalışan Sayısı	Oran
İmalat	1446	12,7%	15731	21,8%
İnşaat	1641	14,4%	13850	19,2%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3543	31,0%	13400	18,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	789	6,9%	4768	6,6%
Ulaştırma ve depolama	1303	11,4%	4660	6,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	455	4,0%	4540	6,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	176	1,5%	4070	5,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	169	1,5%	2020	2,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	157	1,4%	1826	2,5%
Eğitim	115	1,0%	1709	2,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	473	4,1%	1560	2,2%
Tarım, Ormancılık Ve Balıkçılık	183	1,6%	911	1,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	355	3,1%	902	1,3%
Bilgi ve iletişim	97	0,8%	600	0,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	148	1,3%	514	0,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	236	2,1%	434	0,6%
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	64	0,6%	374	0,5%
Su Temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	39	0,3%	139	0,2%
Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri;	27	0,2%	27	0,0%
Genel	11416	100,0%	72035	100,0%

Kaynak: SGK

- SGK verilerine göre özel sektör işyeri sicil dosyasına sahip 11.416 işyerinde toplam 72.035 kişi 4/a statüsünde çalışmaktadır.
- İşyeri sayılarında ağırlık toptan ve perakende ticaret, inşaat, imalat, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörlerinde olup bu beş sektördeki işyeri sayısı, toplam işyeri sayısının %76,4'üne denk gelmektedir.
- Çalışan sayılarında ağırlık imalat,inşaat, toptan ve perakende ticaret, konaklama ve yiyecek hizmetleri, ulaştırma ve depolama, idari ve destek hizmeti faaliyetleri ve madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde olup bu yedi sektördeki çalışan sayısı, toplam çalışan sayısının %84,7'sine denk gelmektedir.
- Bu bilgiler ışığında işyeri ve çalışan sayısı açısından inşaat, imalat, toptan ve perakende ticaret sektörlerinin iç piyasada rekabet gücü yüksek sektörler olabileceği ön görülmektedir.

[4] Rekabet gücü yüksek sektörlere ilişkin bir veri bulunmadığından SGK özel sektör çalışan sayılarına göre işyeri listesi esas alınarak değerlendirme yapılmıştır.

Tablo 6-a: İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle Sivas İl Yatırım Teşvikleri,2001-2022

Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)	İstihdam
Enerji	138	2693,909	734
Hizmetler	192	796,8475	3024
İmalat	370	5611,94	16220
Madencilik	96	1129,444	2115
Tarım	16	342,2134	489
Genel Toplam	812	10574,35	22582

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- Sivas ili 2001-2022(Ocak-kasım) döneminde beş ana sektör ve 113 farklı alt sektörde toplam 812 teşvik belgesiyle 10.574.350.000(yaklaşık 10,5 milyar TL) yatırım teşviki almıştır. Alınan bu yatırım teşviklerine ilişkin 22.582 kişi istihdam ön görülmüştür.
- Yatırım teşviklerinde yatırım tutarına göre en fazla yatırımı %53,1 ile imalat sektörü, %25,5 ile enerji sektörü, %10,7 ile madencilik sektörü, %7,5 ile hizmetler sektörü ve %3,2 ile tarım sektörü almıştır.
- Öngörülen istihdam ise %72,8 ile imalat sektöründe, %13,4 ile hizmetler sektöründe %9,4 ile madencilik sektöründe %3,3 ile enerji sektöründe ve %2,2 ile tarım sektöründe ağırlıklanmıştır. Yıllar itibariyle yatırım teşvikleri tutarları artmıştır.

Tablo 6-b: Dönemler İtibariyle Sivas İli Yatırım Teşvikleri,2001-2022

Dönemler(yıl)	Belge Sayısı	Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)	İstihdam
2001-2005	110	173,141805	4516
2006-2010	133	436,9053663	2484
2011-2015	166	1403,979486	4035
2016-2020	253	2728,601919	4866
2021-2022(ocak-kasım)	150	5831,725461	6681
Genel	812	10574,35404	22582

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- 2001-2005 dönemine göre 2006-2010 döneminde 2,5 kat, 2011-2015 döneminde bir önceki döneme göre 3,2 kat, 2016-2020 döneminde bir önceki döneme göre ise 1,9 kat, 2021-2022 döneminde bir önceki döneme göre 2,1 kat yatırım teşvik tutarında artış gösterilmiştir.
- Yıllar itibariyle en büyük yatırım teşvik tutarı 4.554.240.000 TL ile 2022 yılında gerçekleşmiştir. Bu tutar 2001-2022 yıllarındaki sabit yatırım tutarının yaklaşık %43'üne denk gelmektedir.
- Ön görülen istihdam açısından yatırım teşviklerine bakıldığında 2001-2005 dönemine göre 2006-2010 döneminde 0,6 kat, 2011-2015 döneminde bir önceki döneme göre 1,6 kat, 2016-2020 döneminde bir önceki döneme göre ise 1,2 kat, 2021-2022 döneminde bir önceki döneme göre 1,4 kat ön görülen istihdam artışı gösterilmiştir.
- Yatırım teşvik tutarlarında 2001-2015 döneminde yıllara göre artış-azalış farklılıkları olmakla beraber artış trendi yakalanmıştır. 2016-2022 döneminde ise yıllara göre sürekli artış gerçekleşmiş ve 2022 yıllında çok yüksek bir artış gerçekleşmiştir. İstihdam açısından süreç biraz farklı ilerleyip 2001-2021 döneminde artış-azalış farklılıkları olmakla beraber artış trendi yakalanmış ve 2022 yılında yüksek bir artış gerçeklemiştir.
- Yıllara göre yatırım teşvik tutarları ile ön görülen istihdam arasında yüksek düzeyde aynı yönlü(r=0,89) ilişki(korelasyon) bulunmakta olup yatırım teşvik tutarları ön görülen istihdamın %80'ni(R^2) açıklamaktadır. Bu durum yatırım teşvik tutarında meydana gelen artış ve azalışların ön görülen istihdam üzerindeki etkisinin yeterli olduğunu göstermektedir. Diğer bir ifadeyle yatırım teşvikleri il ekonomisine katkı sağlarken aynı ölçekte il istihdamına katkı sağlamaktadır. Burada önemli olan ise ön görülen istihdamın yüzde kaçının gerçekleştiğidir.
- Yaklaşık 100 bin 4/A'lı çalışanın ve yıllık ilave istihdamının ortalama %5 civarında olan Sivas işgücü piyasasına göre mevcut yatırım teşviklerinin yeterli istihdam üretmediği söylenebilir. Diğer bir ifadeyle il ekonomisi büyürken il istihdamı aynı oranlarda büyümemektedir. Diğer bir ifadeyle istihdamsız büyüme gerçekleşmektedir. Bu iddiayı 2001 yılana göre 2022 yılında yatırım teşvik tutarı yaklaşık 374 kat artarken aynı dönemde ön görülen istihdamın 17 kat artması desteklemektedir. Yine bu iddiayı 2022 yılında yatırım teşvik tutarının yaklaşık %15'ini alan giyim eşyası imalatı(kürk hariç) alt sektöründeki ön görülen istihdamın toplam istihdamdaki %63'lük ağırlığı ortaya koymaktadır. Buna ek olarak 2022 yatırım teşvik tutarının %23'ünü oluşturan elektrik üretimi, iletimi ve dağıtımı alt sektöründeki ön görülen istihdamın toplam istihdamdaki %1'lik oranı bu iddiayı desteklemektedir.
- Bu bilgiler değerlendirildiğinde yatırım teşviklerinin il istihdamına katkı sağladığı anacak bu katkının yeterli olmadığı sonucuna varılmıştır.

2.BÖLÜM

İLİN İŞGÜCÜ PİYASASI

TUİK Verilerine Göre Temel Göstergeler
İŞKUR Temel Göstergeleri

Tablo 7: TUİK Verilerine Göre Temel İşgücü Göstergeleri, TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat), 2014-2021[5]

	Nüfus (Bin)	Aktif Nüfus (15+) (Bin)	İşgücü (Bin)	İşsiz (Bin)	İstihdam (Bin)	İşgücüne Dahil Olmayanlar (Bin)	İş Bulma Ümidi Olmayanlar ve İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar (Bin)	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
2014	2378	1732	831	80	752	901	47	47,9	9,6	43,3
2015	2379	1762	862	84	778	900	60	48,9	9,7	44,2
2016	2401	1752	869	73	795	883	44	49,6	8,4	45,4
2017	2416	1775	876	104	771	899	54	49,4	11,9	43,5
2018	2461	1802	863	113	749	939	76	47,9	13,2	41,6
2019	2467	1821	865	125	740	956	69	47,5	14,5	40,6
2020	2476	1856	834	106	727	1022	157	44,9	12,8	39,2
2021	2489	1850	896	105	791	954	95	48,4	11,7	42,8

Kaynak: TÜİK

- 2014-2021 yılında TR72 bölgesinde yaklaşık olarak nüfus %5, aktif nüfus %7, işgücü %8, işsiz %31, istihdam %5, işgücüne dahil olmayanlar %6, iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar %102 artmıştır.
- TR72 bölgesinde 2021 yılında nüfus bir önceki yıla göre %0,5 artış gerçekleşmiştir. Yine aynı dönemler için aktif nüfus %0,3 azalmıştır. Nüfus artmasına rağmen aktif nüfusun artmamasında ölümler(salgın) etkin bir sebep olabilir.
- 2021 yılında TR72 bölgesinde işgücü bir önceki yıla göre %7,4 artmış olup buna mukabil işgücüne dahil olmayanlar %6,7 azalmıştır. Bu veri işgücüne dahil olmayanlarından işgücüne net geçişi göstermektedir. TR72 bölgesinde 2021 yılında işgücüne dahil olma oranı %48,4 olup bir öceki yıla göre 3,5 puan artış gerçekleşmiş olup işgücündeki artışı net olarak ortaya koymaktadır.2020 yılındaki işgücünde meydana gelen düşüş 2021 yılında toparlama şeklinde kendini göstererek son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür.

[5] İl düzeyinde temel işgücü göstergeleri 2013 yılından itibaren TÜİK tarafından yayınlanmadığından dolayı TR72 Bölge işgücü göstergelerine yer verilmiştir.

- TR72 bölgesinde 2021 yılında işgücüne katılımda meydana gelen yüksek artış kendini istihdamda göstermiştir. 2021 yılında istihdam bir önceki yıla göre %8,8 artmış olup buna mukabil işsizlik %0,9 düşüş gerçekleşmiştir. İsithdamdaki artışa mukabil işsiz sayısında yeterince azalış gerçeklememiştir. Bu yetersizlikte işgücüne katılım oranındaki yüksek artış etkili olmuştur. Diğer bir ifadeyle işgücüne katılanların bir kısmı işsiz olarak işgücünde yer almıştır. Bir önceki yıla göre istihdam oranı 2021 yılında 3,6 puan artmış, işsizli oranı ise 1,1 puan azalmıştır.
- TR72 bölgesinde 2021 ylında iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar bir önceki yıla göre %39,5 azalış gerçekleşmiştir.İşgücüne dahil olmama sebepleri incelendiğinde iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar ve Engelli, Yaşlı Veya Hasta olanlar dışındaki nedenlerde 2021 yılında bir önceki yıla göre artış gerçekleşirken bu nedenlerde azalış gerçekleşmiştir. Bu bilgi bizlere işgücüne dahil olanların ağırlıkla büyük çoğunlukla iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar ve Engelli, Yaşlı Veya Hasta olanlardan olduğunu göstermektedir. İş aramayan ve iş bulma ümidi olmayanların işgücüe dahil olmaları bölge işgücü piyasası için olumlu gelişmedir.
- 2014-2021 döneminde TR72 bölgesinde işgücüne katılım oranı artışlı ve azalışlı bir grafik çizmiştir. Ancak bu dönemde meydana gelen toplam artış 0,5 puandır. Diğer bir ifadeyle 2014 yılıa göre geçen yedi yıllık sürede işgücüne katılımda çok da bir şey değişmemiştir. Burada önemli olan ise geçen bu sürede iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanların %102 artmasıdır.
- 2014-2021 döneminde TR72 bölgesinde istihdam oranı artışlı ve azalışlı bir grafik çizmiştir. Bu dönemde istihdam oranı 0,5 puan azalmıştır. Başak bir ifadeyle istihdamda 2021 yılında TR72 bölgesinde halihazırda 2014 rakamları görünmektedir.
- 2014-2021 döneminde TR72 bölgesinde işsilik oranı artışlı ve azalışlı bir grafik çizmiştir. Bu dönemde işsizlik oranı 2,1 puan artmıştır. Bu dar işszilik tanımına geniş anlamda iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanların eklendiğinde ildeki işsizlik oranı %22 seviyelerine gelecektir. Bununla birlikte kırdan kente göç kendisini en fazla tarım dışı işsizlikte hisstermektedir.
- 2014-2021 dönemi hep birlikte değerlendirildiğinde TR72 bölgesinde işgücüne yeterince katılımın sağlanmadığı, katılım sağlanan işgücünün yeterince istihdam edilmeyerek işsiz bırakıldığı bir işgücü piyasası yapısı karşımıza çıkmaktadır. Ancak önemle belirtmek gerekir ki bu yapının oluşmasında 2020 yılındaki salgının etkisi kendisini göstermekle beraber 2021 yılında hem işgücünde hem istihdam da hem de işsizlikte yüksek iyileşmeler meydana gelmiş olup 2022 yılında bu yüksek iyilşemelerin daha da artacağı öncü verilerden anlaşılamaktadır. Bu haliyle işgücü piyasasının geleceğe yönelik olarak nicel bir gelişim eğilimi göstereceği söylenebilir.

Tablo 8: İŞKUR Temel Göstergeleri

	2022 YILI		
	Kadın	Erkek	Toplam
AÇIK İŞ	-	-	11280
Kamu	▌	▌	22
Özel	▌	▌	11258
İŞE YERLEŞME[6]	2283	4463	6746
Kamu	16	36	52
Özel	2267	4427	6694
Normal	2276	4441	6717
Kamu	16	32	48
Özel	2260	4409	6669
Engel	7	18	25
Eski Hükümlü	0	4	4
KAYITLI İŞGÜCÜ	46195	30703	76898
KAYITLI İŞSİZ	15797	16701	32498
YURTDIŞI BAŞVURU	0	0	0
YURTDIŞI GÖNDERME	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR' kayıtlı toplam 76898 işgücünün %42'si işsiz iş arayanlardan, %58'i daha iyi şartlarda iş arayanlardan oluşmaktadır[7]. Daha iyi şartlarda iş arayanların bu denli çok olması ildeki çalışma yaşam kalitesinin önemini ortaya koymaktadır. Çalışma yaşam kalitesi azaldıkça işte kalma süreleri kısalacak ve işsiz kalma süreleri artacaktır. Bu durum ise il işsizliğinin çözümüne olumsuz katkı sağlayacaktır. Bu bilgiler işsizler kadar

[6] İşe yerleşenler, İŞKUR tarafından doğrudan işe yerleştirilenler ile, işbaşı eğitim programı ve meslek edindirme programları ile program sonrası işe yerleşenler ve bunların dışında işe girenlerin İŞKUR sistemine dahil edilmesinden oluşan bir yapı olduğu tahmin edilmektedir. Diğer bir ifadeyle işe yerleşenler sadece bir işgücü talebi aracılığıyla doğrudan işe yerleşenlerden oluşmamaktadır. Ayrıca işe yerleşenler listesinde engelli tescili bulunmamaktadır.

[7] İŞKUR İl İşgücü Arz Araştırmasına göre İŞKUR 'kayıtlı işsizlerin bir kısmının işe yerleşmesine rağmen işsiz olarak sistemde yer aldığı tespit edilmiş olup İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı gerçekte daha azdır.

çalıştıkları işten ayrılma ihtimalleri yüksek olan daha iyi şartlarda iş arayanlarında potansiyel işsiz adayı olarak değerlendirilmeleri noktasında önem arz etmektedir.

- İŞKUR'a kayıtlı işgücünün %39,9'u erkeklerden ve %61,1'i kadınlarda oluşmaktadır. İŞKUR tarafından düzenlenen "İl İşgücü Arz Araştırması" sonuçları bu oranları destekler nitelikte olup erkekler daha kısa sürede iş bulmalarına rağmen işte kalma süreleride daha kısadır. İşe giren erkekler bir süre sonra daha iyi şartlarda iş arama eğilimi göstermeleri yüksek bir ihtimaldir.
- İŞKUR'da yayınlanan açık işlerin neredeyse tamamı(%99)'ı özel sektör işyerlerine aittir.
- Kamu da 22 açık iş alınmasına rağmen işe yerleştirme sayısının 52 olması 2021 yılına ait taleplere yapılan işe yerleştirmelerden kaynaklanmaktadır. Bu durumun özel sektör açık işlerindede olduğu düşünülmektedir.
- Eski hükümlü işe yerleştirilmemesinde ,50 ve üzeri işçi çalıştıran işyerlerindeki eski hükümlü çalıştırma zorunluluğunun kalkmasının etkisi olduğu düşünülmektedir.Engelli işe yerleştirmesinin düşük olmasında, engelli çalıştırma zorunluluğu bulunan işyerlerinin bu zorunluuklarını çalışan engelli işçi tescili ile sağlamalarının etkisi olduğu düşünülmektedir.
- İşe yerleşenlerin neredeyse tamamına yakını normal statüde iş arayanlardan oluşmaktadır.
- İŞKUR sistemindeki açık iş ve işe yerleştirme işlemi, il işgücü piyasasında açık iş-işsiz eşleştirme işleminin mikro ölçekte bir göstergesidir. Ancak SGK verilerine göre ildeki aylık açık iş sayıları İŞKUR'un tüm yıldaki toplam açık iş sayılarına denktir.Dolayısıyla İŞKUR açık iş sayıları ve işe yerleşenlerin sayısı oldukça azdır.
- Açık işlerin karşılanma oranı yaklaşık %60 civarındadır. Bu oran yaklaşık olarak Kurum aracılığıyla yayınlanan her iki açık işten birinin karşılanmadığını göstermektedir.
- İŞKUR Sivas İl Müdürlüğünce 2021 yılında herhangi bir yurtdışı işgücü talebi almamış ve gönderme işlemi gerçekleşmemiştir.
- Tablo ve bilgiler hep birlikte değerlendirildiğinde İŞKUR aracılığıyla iş arayan sayılarının il işgücü piyasası gerçekliğine yakın olmasına rağmen İŞKUR tarafından yayınlanan açık iş sayılarının il işgücü piyasasındaki yıllık açık iş sayısının[8] ancak %10'una denk geldiği ve yayınlanan açık işlerin karşılanma oranının düşük olması nedeniyle İŞKUR'un işe yerleştirmede il piyasasına etkisinin en fazla %5 seviyelerinde olduğu tespit edilmiştir.

[8] SGK işe giriş verileri, kayıt dışı istihdam ve doldurulmayan açık iş sayıları dikkate alındığında il işgücü piyasasında yıllık toplam 120 bin açık işin olduğu tahmin edilmektedir.

Tablo 9: İşsizlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı,2022

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 +	Genel Toplam
Erkek	630	4470	3267	2171	1944	1328	919	663	272	97	36	15797
Kadın	339	3391	3284	2788	2816	2022	1174	602	213	61	11	16701
Toplam	969	7861	6551	4959	4760	3350	2093	1265	485	158	47	32498

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'a kayıtlı 32498 işsizlerin yaklaşık %48,6'sı erkeklerden %51'4'de kadınlardan oluşmaktadır. Bu oran il nüfusündaki cinsiyet oranı ile neredeyse birebir benzeşmektedir. Diğer bir ifadeyle İŞKUR kayıtlı işsiz oranları nüfusun bir görüntüsüdür.
- Kayıtlı işsizlerin %27,2'si 15-24 genç işsiz, %35,4'ü 25-34 orta yaş işsiz ve %37,4'ü ileri yaş işsizlerden oluşmaktadır. Diğer bir ifadeyle İŞKUR aracılığıyla iş arayan her üç işsizden biri genç, bir orta ve biride ileri yaş işsizdir.
- İşsiz sayısı 20-24 yaş gurubunda zirveyi görmüş daha sonra ise kademeli olarak inişe geçmektedir. 20-24 yaş grubundaki işsiz oranı %24,2'i dir. Başka bir ifadeyler İŞKUR aracılığıyla iş arayan her dört işsizden biri genç işsizdir. Bu bilgiler ilde bir genç işsiz yoğunluğunun ve sorunun olduğunu göstermektedir. Erkek genç işsizlerde bu yoğunluk ve sorun daha fazla kendini göstermektedir. 24 yaş sonrası yaş arttıkça İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır.

Tablo 10: İşsizlerin Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı,2022

	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlkokul	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Genel Toplam
Erkek	45	115	154	5128	7362	1678	1274	41		15797
Kadın	126	290	329	5410	6022	2563	1877	81	3	16701
Toplam	171	405	483	10538	13384	4241	3151	122	3	32498

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %35,7'i lise altı, %41,2'si lise ve %23,1'i ise yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır. Lise ve altı mezunların oranı %76,9 olup kalanı yükseköğretim mezunlarıdır. Başka bir ifadeyle her dör iş arayandan ancak bir yükseköğretim mezunudur. Bu oranın bölye olmasında aktif nüfusun öğrenim düzeyi etki ettiği gibi yükseköğretim mezunlarının iş arama da İŞKUR'u olan tevüccühlerinin boyutuda etki etmektedir.
- İşsiz sayısı lise seviyesine kadar artış gösterirken bu seviyeden sonra azalış göstermektedir.Yükseköğretim mezunu kadınlar yükseköğretim mezunu erkeklere göre, lise mezunu erkeklerde lise mezunu kadınlara göre daha fazla işsizlik göstermektedir.

Tablo 11: Kayıtlı İşsizlerin Mesleki Dağılımı,2021[9]

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	969	1825	2794
Hizmet Ve Satış Elemanları	2224	2806	5030
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	6258	7573	13831
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	197	81	278
Profesyonel Meslek Mensupları	908	1343	2251
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1630	1199	2829
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	10	0	10
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1221	714	1935
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1226	369	1595
Yöneticiler	69	55	124
Genel	14712	15965	30677

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %45,1'i nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %16,4'ü hizmet ve satış elemanlarındaki mesleklerde, %9,2'si sanatkarlar ve ilgili işlerdeki mesleklerde, %9,1'i büro hizmetlerindeki mesleklerde, %7,3'ü profosyonel mesleklerde, %6,3'ü teknisyen, tekniker ve yardımcı profosyonel mesleklerde, %5,2 ise tesis ve makine operatörleri ve montajcıları mesleklerindeki mesleklere sahiptirler.
- Mesleki nitelik arttıkça İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır.İŞKUR' kayıtlı her iki işsizden biri nitelikli bir mesleğe sahip değildir.[10] 2022 yılı verilerine göre İŞKUR kayıtlı Temizlik Görevlisi sayısı 11.115, Beden İşçisi(Genel) 2.586, Beden İşçisi(Temizlik) 601 olmak üzere toplam işsiz sayısının %44'ünü temsil etmektedir.
- İŞKUR'a kayıtlı her on beş kişiden biri ancak profosyonel ve yardımcı profosyonel mesleğe sahiptir.
- Bu bilgiler birlikte değerlendirildiğinde daha az nitelikli mesleğe sahip veya nitelikli bir mesleğe sahip olmayan işsizlerin hem işgücü piyasasında fazlaca yer aldığını hem de İŞKUR'dan beklentilerinin daha fazla olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte genç ve eğitimsiz işsizlik sorununa ilave olarak mesleksiz işsizlik sorunuda kendini göstermektedir.

[9] 2021 yılı İŞKUR kayıtlarına göre hazırlanmıştır.
[10] İŞKUR'a birden fazla meslekte iş arayan kaydı yapılabildiğinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde bir yığılma olabilir.

Tablo 12: İşsizlik Maaşından Yararlananların İktisadi Faaliyet Kolları ve Eğitim Durumlarına Göre Sayısı, 2022

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI (NACE)		Okur-Yazar Olmayan	Okur-Yazar	Lise Altı	Lise Veya Meslek Okulu	Yüksekokul Veya Fakülte	Yüksek Lisans Veya Doktora	Genel
A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	1	0	10	6	3	1	21
B	Madencilik ve taş ocakçılığı	4	2	140	59	21	2	228
C	İmalat	6	6	595	445	132	5	1189
D	Elektrik, gaz, buhar ve iklim. Üretimi ve dağıtımı	0	0	24	11	14	1	50
E	Su temini; kanalizasyon, atık yön.ve iyi. Faal.	0	1	2	2	2	0	7
F	İnşaat	6	16	477	260	101	2	862
G	Toptan ve perakende ticaret;	3	6	231	372	182	4	798
H	Ulaştırma ve depolama	1	0	81	60	20	2	164
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4	4	151	131	50	2	342
J	Bilgi ve iletişim	0	0	4	14	13	0	31
K	Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0	2	18	53	2	75
L	Gayrimenkul faaliyetleri	0	0	21	14	9	1	45
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	1	19	26	50	4	100
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	2	61	91	78	2	234
O	Kamu yönetimi ve savunma;	0	0	3	5	1	0	9
P	Eğitim	1	0	22	35	73	5	136
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	0	16	20	36	4	77
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	1	5	4	4	0	14
S	Diğer hizmet faaliyetleri	0	1	22	29	17	3	72
T	Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri;	0	0	1	1	0	0	2
U	Uluslararası örgütler ve temsil.faaliyetleri	0	0	0	1	0	0	1
	Genel	27	40	1887	1604	859	40	4457

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'dan işsizlik maaşından yararlananların %44'ü lise altı, %36'sı lise ve %20'si ise yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır. Eğitim seviyesi yükseldikçe işsizlik maaşından yararlanma sayısı düşmektedir.
- İşsizlik maaşından yararlananların yaklaşık %27'si imalat, %19'u inşaat, %18'i toptan ve perakende ticaret %8'i konaklama ve yiyecek hizmetleri, %5'i idari ve destek hizmet faaliyeti, %5'i madencilik ve taş ocakçılığı ve %18'i diğer sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinden ayrılmışlardır.
- SGK işyeri çalışan sayılarına göre işsizlik maaşı alanların oranı %6 civarındadır. Bazı sektörler bu oranın üzerinde bazıları ise altında değer almaktadır.

Tablo 13: İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı,2021[11]

Bekleme Süresi	Erkek	Kadın	Toplam
0-1 AY	902	722	1624
1- 2 AY	729	786	1515
2- 3 AY	614	758	1372
3- 4 AY	1348	3477	4825
4- 5 AY	2628	2817	5445
5- 6 AY	927	882	1809
6- 7 AY	779	589	1368
7- 8 AY	317	294	611
8- 9 AY	374	326	700
9- 10 AY	455	586	1041
10- 11 AY	513	719	1232
11- 12 AY	617	480	1097
1- 2 YIL	2618	2230	4848
2- 3 YIL	990	733	1723
3- 4 YIL	803	487	1290
4- 5 YIL	98	79	177
GENEL	14712	15965	30677

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR' kayıtlı işsizlerden bekleme süresi ilk beş ay boyunca artmakta olup beşinci aydan sonra kademeli olarak bir düşüş yaşanamktadır. İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %48,2'sinin işsiz bekleme süresi ilk beş ayda kalanı ise ilk beş ay sonrasında gerçekleşmektedir. İlk beş ay işsiz bekleyenlerden sonraki en büyük işsiz yığılması 5-12 ay ve sonrasında 1-2 yıl işsiz bekleme süresinde gerçekleşmektedir.Bu bilgiler İŞKUR hizmetlerinin yürütülmesinde ilk beş ayın birinci sırada, 5-12 ayın ikinci sırada ve 1-2 yılın üçüncü sırada kritik eşik olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.[12] Bir yıl içerisinde işsiz bekleyen erkeklerin oranı kadınlardan %12,5 daha azdır.1-2 yıl işsiz bekleyen kadınların sayısı işsiz bekleyen erkeklerden daha azdır. Bu bilgiler İŞKUR il işgücü arz araştırması ile yine uyuşmakta olup erkekler daha kısa sürede iş bulmalarına rağmen buldukları işte kalma süreleri daha kısadır.

[11] İŞKUR tarafından 2022 verisi yayınlanmadığı için önemine binaen 2021 yılı verisi yayınlanmıştır.

[12] İŞKUR tarafından yürütülen "İşsiz Profil Envanteri Araştırması" sonucuna göre iş arayanların %66,7'si 0-6 aydır iş aradığını belirtmiştir. Bu bilgiler Kuruma gelen iş arayanların ilk altı ayda Kurum hizmetlerinden etkin ve verimli yararlanmasının önemini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte İŞKUR tarafından yürütülen "İş Arayan Danışmanlığı Bireysel Görüşmeler Analizi" araştırması sonucuna göre Kuruma yapılan şahsen başvurularda 0-1 ay, 0-6 ay ve 12 ay üzeri başvuruların ağırlığı ve önemi nicel ve nitel anlamda ortaya konulmuştur.

Tablo 14: Kamu ve Özel Sektörden Alınan Açık İşler ve İşe Yerleşenler, 2022

	AÇIK İŞ			İŞE YERLEŞENLER					
				Özel			Kamu		
Satır Etiketleri	Özel	Kamu	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1287	0	1287	251	435	686	0	0	0
Hizmet Ve Satış Elemanları	1386	2	1388	480	294	774	19	7	26
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	3785	11	3796	2139	560	2699	9	2	11
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	15	1	16		6	6	0	0	0
Profesyonel Meslek Mensupları	555	0	555	114	119	233	1	2	3
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1688	5	1693	799	418	1217	4	5	9
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	572	3	575	113	46	159	3	0	3
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1944	0	1944	523	386	909	0	0	0
Yöneticiler	26	0	26	8	3	11	0	0	0
Genel	11258	22	11280	4427	2267	6694	36	16	52

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR sisteminde yayınlanan açık işler İl işgücü piyasasındaki açık işler hakkında büyük resimi okumak için küçük bir örnek teşkil etmesi nedeniyle önem arz etmektedir.Açık işlerin %33,7'si nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %17,2'si tesis ve makine operatörü ve montajcılarda, , %15,'i sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlarda, %12,3'i hizmet ve satış elemanlarında %11,4'ü büro hizmetlerinde çalışanlardan oluşmaktadır. Profosyonel ve yardımcı profosyonel mesleklerde açık iş oranı ise toplam %4,9'dur. Başka bir ifadeyle her 100 açık işin 57,4'i niteliksiz veya az nitelikli mesleklerrde iken %42,6'sı orta ve üzeri nitelikli meslekde yer almaktadır.Bu durum İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin meslek yapısıyla uyuşmaktadır. Diğer bir ifadeyle işsizler ile açık işler nitelik olarak uyuşmaktadır.
- Açık işlere paralel olarak işe yerleşenlere ait mesleki bilgiler paralellik sergilemektedir.Bu bilgiler ildeki işsizlik probleminin ağırlıkla işsiz-açık iş nitelik uyumsuzluğu nedeniyle olmayıp, ildeki istihdam potansiyelinin yetersizliği nedeniyle oluşan açık iş azlığından kaynaklandığı söylenebilir. [13] Ancak önemle belirtmek gerekir ki nitelikli bir işgücü piyasası hedefine ulaşmak isteyen bir il için vasıfsız iş arayan niteliksiz açık iş eşleşmesi sorunun az olması büyük sorunun en temel göstergesidir.

[13] Bu çıkarımı "işsiz profil araştırmasında" iş arayanların son bir yılda aldığı yetersiz iş teklifi oranı (%16) ve TR72 bölgesindeki işsiz sayısı ile istihdam sayısı arasındaki yüksek korelasyon (-0,71) kanıtlamaktadır.

Tablo 15: İşe Yerleşenlerin[14] Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2022

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	Genel Toplam
Erkek	223	1044	981	669	537	408	280	190	96	29	6	4463
Kadın	142	707	510	257	251	246	110	51	7	2	0	2283
Toplam	365	1751	1491	926	788	654	390	241	103	31	6	6746

Kaynak: İŞKUR

- İl işgücü piyasasında işe yerleşenlerin özelliklerini tanıma açısında İŞKUR sistemindeki işe yerleşenlerin nitelikleri önem arz etmektedir.
- İşe yerleşenlerin %66,1 erkeklerden ve %33,9 ise kadınlardan oluşmaktadır. Açık iş sayılarında cinsiyet belirtilmediği için erkeklerin mi yoksa kadınların mı açık işlerinin karşılanma oranı belirlenmemiştir.
- İşe yerleşenlerin sayısı 24 yaşına kadar artmakta ve bu yaştan sonra kademeli olarak yaş arttıkça azalmaktadır.
- İşe yerleşenlerin %31,4'ü genç yaş grubu olan 15-24 yaş grubunda, %35,8'i 25-34 orta yaş grubunda ve %32,8'i 35+ iler yaş grubunda olanlardan oluşmaktadır.Diğer bir ifadeyle işe yerleşen her üç kişiden biri genç, biri orta ve biride ileri yaş grubunda iş arayandır.
- İşe yerleşenlerin %83,2'si 20-44 yaş grubunda yer almaktadır. Bu aralık işe yerleşmede geniş aralık olarak kabul edilmekle beraber 24 yaş işe yerleşmede kritik sınır olarak göze çarpmaktadır.
- İşe yerleşme yaşında erkek ve kadınlar arasında benzer oranlar göze çarpmakla beraber kadınlarda yaş arttıkça işe yerleşme oranları erkeklere göre daha fazla düşüş gerçekleştirmektedir.

[14] İşe yerleşenler, İŞKUR tarafından doğrudan işe yerleştirilenler ile, işbaşı eğitim programı ve meslek edindirme programları ile program sonrası işe yerleşenler ve bunların dışında işe girenlerin İŞKUR sistemine dahil edilmesinden oluşan bir yapı olduğu tahmin edilmektedir. Diğer bir ifadeyle işe yerleşenler sadece bir işgücü talebi aracılığıyla doğrudan işe yerleşenlerden oluşmamaktadır. Ayrıca işe yerleşenler listesinde engelli tescili bulunmamaktadır.

Tablo 16: İşe Yerleşenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı,2022

	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlkokul	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Genel Toplam
Erkek	3	22	79	1916	1718	347	366	10	2	4463
Kadın	0	12	28	651	809	379	388	16		2283
Toplam	3	34	107	2567	2527	726	754	26	2	6746

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR sisteminde yer alan işe yerleşenlerin %40,2'si lise altı, %37,5'i lise ve %22,4'ü yükseköğretim düzeyinde eğitim seviyesine sahiptir. Başka bir ifadfeyle işe yerleşen hern beş kişiden ikisi lise altı, diğer ikisi lise ve biri yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır.
- Eğitim yükseldikçe işe yerleşen sayısı azalmaktadır. Bu çıkarımın böyle olmasında il işgücü arz ve talep yapısı ile birlikte İŞKUR'un hitap ettiği arz ve talep yapısıda etkindir. Bu noktada vasıflı açık iş ve iş arayanların Kuruma kazandırılması önem arz etmektedir.
- Lise düzeyinde erkek ve kadınlar benzer oranlarda işe yerleştirme gerçekleştirilirken, yükseköğretimde kadınlarda, ilköğretimde ise erkeklerde daha çok işe yerleştirme gözlemlenmektedir.
- İşe yerleşenlerin cinsiyet, yaş ve eğitim durumları birlitek değerlendirildiğinde, İŞKUR tarafından gerçekleştirlen işe yerleştirmeler cinsiyet, yaş ve eğitim durumuna göre farklılık arz etmektedir. Diğer bir ifadeyle iş arayanın demnografik bilgileri işe yerleşip yerleşmemesinde etken neden olarak göze çarpmaktadır. Ancak bu farklılık cinsiyet ve öğrenimde daha yüksek iken yaşta daha düşüktür. Hatta yaş 15-24, 25-34 ve 35+ yaş grupları arasında işe yerleştirmede neredeyse hiç farklılık yoktur. Bununla birlikte cinsyeti erkek ve eğitim durumu lise ve altı olan iş arayanların işe yerleşmede diğerlerine göre daha avantajlı olduğu göze çarpmaktadır.

Tablo 17: İşe Yerleşenlerin Sektörel Dağılımı,2022

Satır Etiketleri	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Bilgi ve iletişim	47	39	86
Diğer hizmet faaliyetleri	2	23	25
Eğitim	38	70	108
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	80	1	81
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	2	3
Gayrimenkul faaliyetleri	5	1	6
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	209	370	579
İmalat	1459	1124	2583
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	40	82	122
İnşaat	1440	63	1503
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	4	2	6
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	332	226	558
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	8	8	16
Madencilik ve taş ocakçılığı	357	5	362
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	68	45	113
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	0	2
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	22	36	58
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	265	159	424
Ulaştırma ve depolama	84	27	111
Genel Toplam	4463	2283	6746

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR sisteminde yer alan işe yerleşenlerin %38,3'ü imalat, %22,3'ü inşaat, %8,6'sı idari ve destek hizmet faaliyetleri, %8,3'ü konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri, %6,3'u toptan ve perakende hizmet faaliyetleri, %5,4'ü madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe geriye kalan %10,9'u diğer sektörlerde yer almaktadır. Bu oranlar SGK işyeri listesindeki yer alan işyerlerinin sektörel dağılım ile yüksek paralellik göstermektedir.
- Erkekler, imalat, inşaat, madencilik ve taş ocakçılık ve başta olmak üzere tüm sektörlerde ağırlıklı olarak işe yerleşmektedir. Kadınlar, imalat ve idari destek hizmetleri ve konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründeki işe yerleşme oranı diğer sektörlere göre oldukça yüksektir.

Tablo 18: Özel Sektör Bazında Açılan-Kapanan İşyerlerinin Sayısı, 2010-2022

	KURULAN				TASFİYE			KAPANAN					
	ŞİRKET	KOOP.	GERÇEK KİŞİ İŞLETMESİ	TOPLAM	ŞİRKET	KOOP.	TOPLAM	ŞİRKET	KOOP.	GERÇEK KİŞİ İŞLETMESİ	TOPLAM	NET-1[15]	NET-2[16]
2022[17]	369	8	67	444	67	11	78	55	7	62	124	**2,2**	**242**
2021	305	15	93	413	47	4	61	44	10	65	119	**2,3**	**233**
2020	286	25	99	410	53	6	59	71	6	117	194	**1,6**	**157**
2019	238	9	63	310	52	11	63	49	6	65	120	**1,7**	**127**
2018	292	11	111	414	49	4	53	37	5	108	150	**2,0**	**211**
2017	250	6	179	435	23	3	26	47	8	93	148	**2,5**	**261**
2016	231	8	168	407	41	12	53	32	5	111	148	**2,0**	**206**
2015	242	3	168	413	29	11	40	28	8	99	135	**2,4**	**238**
2014	186	8	339	533	31	12	43	42	16	162	220	**2,0**	**270**
2013	150	12	298	460	52	16	68	26	17	114	157	**2,0**	**235**
2012	136	8	278	422	46	19	65	37	23	97	157	**1,9**	**200**
2011	198	6	295	499	49	36	85	29	18	124	171	**1,9**	**243**
2010	224	8	204	436	41	26	67	20	19	97	136	**2,1**	**233**

Kaynak: TOBB

- Yıllar itibariyle kurulan toplam işyer sayısı artış-azalış seyri izlemiş olmakla beraber dikkate değer bir artış ve azalış gerçekleşmemiştir. Azalışın olmaması olumlu bir veri iken yeterli artışın olmaması tam aksine olumsuz bir veri kabul edilmelidir.
- Yıllar itibariyle gerçek kişi işletme sayısı azalırken şirket sayısı artmaktadır. Kooperatif sayısı ise durağan seyretmektedir.2010 yılına göre 2022 yılında kurulan gerçek kişi işletmesi sayısı yaklaşık %67 azalmış olup bu azalışın önemli bir kısmı şirket sayısına artış

[15] NET-1=Kurulan Toplam İşyeri Sayısı / (Tasfiye Edilen İşyeri Sayısı + Kapanan İşyeri Sayısı)
[16] NET-2=Kurulan Toplam İşyeri Sayısı - (Tasfiye Edilen İşyeri Sayısı + Kapanan İşyeri Sayısı)
[17] 2022 Ocak-Kasım dönemini içermektedir.2022 Aralık dönemi henüz TOBB tarafından yayınlanmamıştır.

olarak yansımıştır. Bu durum il işgücü piyasasındaki işyerlerinin daha büyük ölçekte daha Kurumsal bir yapıya bürüneceğinin bir ölçekte göstergesidir.

- Yıllar itibariyle kapanan toplam işyeri sayısıda kurulan işyeri sayısı gibi artış-azalış seyri izlemiş olmakla bereber belirgin bir artış-azalış gerçekleşmemiştir. 2020 yılında belirgin olarak gerçekleşen kapanan işyeri sayısında salgın etkisinin olduğu düşünülmektedir.
- İl işgücü piyasasında kapanan ve tasfiye halinde olan olan işyeri sayısının yaklaşık ortalama iki katı oranında yeni işyeri kurulmaktadır. Diğer bir ifadeyle bir işyeri kapanıyor iki işyeri kuruluyor. Bu oranda yıllara göre artış-azalış eğilim göstermekle beraber çok fazla bir değişim gerçekleşmemiştir. Bu orana göre yaklaşık ortalama yıl içerisinde 220 net işyeri artışı gerçekleşmektedir.SGK sicil kayıtlarına göre 11.416 işyerinin bulunduğu bir işgücü piyasasında 220 adet net işyeri artışı %2 seviyeleri ile oldukça yetersizdir.
- İl işgücü piyasasında kapanan ve tasfiye halinde olan olan şirket sayısının yaklaşık ortalama üç katı oranında yeni şirket kurulmaktadır. Kapanan ve tasfiye edilen her bir işletmeye karşılık üç işletme kurulmaktadır. Kapanan her bir gerçek kişi işletmesine karşılık yaklaşık ortalama 1,7 gerçek kiş işletmesi kurulmaktadır. Bu oran son beş yılda 1,07 seviyelerine inmiştir. Bu bilgi il işgücü piyasasında gelecekte gerçek kişi işletmesinin yerini şirketlerin alacağını göstermektedir. Bu gösterge il işgücü piyasasının kurumsallığı açısından olumluluk arz etmektedir.
- İstihdamın temeli oluşturan işçi-işveren iş ilişkisi ve bu ilişkinin temelini oluşturan işyerleri hem nicel hem nitel manada çok büyük önem arz etmektedir. Nicel manada işyeri sayılarında meydana gelen artış il istihdamının artmasına nitel manada meydana gelen değişim ve gelişimler ise istihdamın kalitesinin artmasına olanak sağlayacaktır. Bu minvalde yıllara göre Sivas ilindeki net işyeri sayısındaki artış ve bu artışa göre gerçekleşen ilave istihdam nicel olarak il işsizliğinin azalmasına çok büyük bir katkı sağlamamakla beraber meydana gelen bu net işyeri sayısındaki artışın yönünün şirket bazlı gerçekleşmesi il işgücü piyasasının talep yönünden kurumsallığına hizmet ederek il işgücü piyasasındaki çalışma yaşam kalitesinin artmasına doğrudan ve istihdam da kalma süresinin uzamasına ise dolaylı olarak hizmet edeceği düşünülmektedir.

3.BÖLÜM

EĞİTİM

Genel, Mesleki, Teknik Ortaöğretim
Yüksek Öğretim

Tablo 19: Genel, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Verileri, 2014-2022[18]

İlköğretim				Ortaöğretim							Ortaöğretim[19]			
Mezuniyet Yılı	Mezun Sayısı			Kayıt Yılı	Yeni Kayıt Sayısı			Fark			Mezuniyet Yılı	Mezun Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam
2020-2021	4761	4691	9452	**2021-2022**	4051	4172	8223	710	519	1229	**2020-2021**	4943	5338	10281
2019-2020	6297	6391	12688	**2020-2021**	5685	5914	11599	612	477	1089	**2019-2020**	4689	4522	9211
2018-2019	4685	4765	9450	**2019-2020**	4169	4320	8489	516	445	961	**2018-2019**	4418	4083	8501
2017-2018	4617	4612	9229	**2018-2019**	4111	4642	8753	506	-30	476	**2017-2018**	4327	4410	8737
2016-2017	4757	4981	9738	**2017-2018**	4285	4677	8962	472	304	776	**2016-2017**	4297	3997	8294
2015-2016	4787	4842	9629	**2016-2017**	4374	4585	8959	413	257	670	**2015-2016**	4280	4038	8318
2014-2015	5670	5390	11060	**2015-2016**	4493	4658	9151	1177	732	1909	**2014-2015**	4154	4243	8397

Kaynak: MEB

- 2014 yılında 11 bin seviylerinde olan ilköreğtimden mezun sayısı 2015-2019 yıllarında 9 binli seviyelere inmiş, 2019-2020 döneminde ise 12 bin seviyesine çıkmış olup 2020-2021 döneminde tekrar 9 bin seviyesine gerilemiştir. Bu bilgi ilköretimden mezun yaklaşık 10 bin kişinin bir üst öğrenimle eğitimine devam edeceği veya işgücü piyasasına gireceği yada işgücü piyasasından başkaca nedenlerle çekileceğini göstermektedir.2015-2019 döneminde yaklaşık 8 binli seviyelerde olan ortaöğretime yeni kayıt sayısı 2020-2021 döneminde yaklaşık dörtte bir artış ile 11 binli seviyelere yükselmiş ve 2020-2021 döneminde tekrar 8 binli seviyelere gerilemiştir. 2019-2020 dönemindek ilköğretimden yüksek mezuniyet sayısının ortaöğretime yüksek yeni kayıt olarak geçtiğini göstermektedir.
- İlköğretimden mezun olup ortaöğretime kayıt yaptırmayanların sayısı en yüksek 2014-2015 döneminde gerçekleşmiş 2019-2020 dönemine kadar yarı seviyelere inmiştir. Ancak 2020 yılından sonra tekrar artışa geçmiş ve 2020-2021 döneminde son altı yıldaki en yüksek seviyeyi görmüştür. Ancak yinede ilköğretimden mezun olup ortaöğretime başlayanların oranı ortalama %90 seviyelerinde olup oldukça iyidir. Bu iyilik çocuk işçiliğinin ve kayıt dışı istihdamın önlenmesi açısından çok önemlidir.Bu bilgiler ilköğretimden liseye geçiş döneminde işgücü piyasasına girişin yok denecek kadar az olduğunu göstermektedir.
- Ortaöğretimden 2020-2021 döneminde 10.281 kişi mezun olmuştur, bu mezunların bir kısmı eğitim hayatına devam ederken, diğer bir kısmı çeşitli nedenlerle işgücüne dahil olmayacak olup kalan kısım ise ilkkez iş arayan olarak işgücüne istihdam edilerek veya işsiz olarak dahil edilecektir. Mezun takip sistemi ile işgücüne dahil olanların tespit edilerek istihdam edilmelerinin kolaylaştırılması gerekmektedir.[20]

[18] 2022 yılı verileri MEB tarafından yayınlanmamıştır.
[19] Ortaöğretim mezunlarından kaçının yükseköğretime devam ettiğine dair bilgi bulunmamaktadır.
[20] İl işgücü arz araştırması sonuçlarına göre ilk kez iş arayanların ancak %20'si bir yıl içerisinde ve %10'u altı ay içerisinde iş bulmaktadır. İstihdamları oldukça zor ve zaman almaktadır. Bu bağlamda hem ortaöğretim hem de yükseköğretim mezunları için, mezun takip sisteminin oluşturulması gerekmektedir.

Tablo 20: Bölümler İtibarıyla Yüksek Okulda Kayıtlı ve Mezun Öğrenci Sayısı, 2010-2021

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
OKUYAN	28354	34103	38818	42971	46225	49664	51452	53644	53348	48696	45100	41227	43615
MEZUN	6210	4933	6568	6734	8623	8516	9055	9486	7760	8790	10508	9684	7185
TOPLAM	34564	39036	45386	49705	54848	58180	60507	63130	61108	57486	55608	50911	50800

Kaynak: SCÜ- https://www.cumhuriyet.edu.tr/ogrenci/yillara-gore-ogrenci-sayilari

- Sivas Cumhuriyet üniversitesine yıllık ortalama 10 bin kişi yeni kayıt yaptırıyor ve 8 bin kişide mezun oluyor. Burada önemli olan husus yeni kayıt yaptıranların ve mezunların yüzde kaçının Sivas ili işgücü piyasasında yer almasıdır. Bir diğer önemli husus ise il işgücü piyasasına işsiz veya istihdam edilerek nasıl ve ne boyutta bir etkileri bulunmaktadır. Bu bilgilere sahip olmamamız Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin il işgücü piyasasına dönük yanısımalarını analiz edememize neden olmakta olup bu konu bir yüksek lisans/doktora tez çalışması ile araştırılıp analiz edilmesi gerekmektedir. Sivas Cumhuriyet Üniversitesinden mezun öğrencilerin sayısı il işgücü piyasasına dahil olacak yükseköğretim mezunlarınında sayısını belli ölçekte ortaya koyacaktır.[21] Bu noktada öğrenci mezun kayıt sisteminin uygulanması ve İŞKUR sistemine entegre edilmesi önem kazanmaktadır.Mezun öğrencilerin henüz iş hayatına girmeden "yükseköğretim mezunlarına yönelik ilkkez iş arayan danışmanlık hizmeti" alması, iş hayatında karşılacakları olumsuzlukları en az indirmek için önem kazanmaktadır.
- 2010-2021 döneminde Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde hem okuyan hem de mezun olan öğrenci sayısı artış göstermiştir. 2010 yılında 28354 olan okuyna öğrenci sayısı %45,4 artış göstererek 41227 seviyesine yine 2010 yılında 6210 olan mezun sayısı %55,9 artış göstererek 9684 seviyesine gelmiştir.
- 2017 yılında 63130 seviyesi ile en yüksek öğrenci sayısına ulaşılmış olup bu yıldan sonra öğrenci sayısı kademeli olarak düşer 2021 yılında 50911 seviyesine gerilemiştir.
- 2021 yılında yaklaşık 10 bin öğrenci kayıt yaptırmıştır. Üniversiteden mezun öğrenci sayısında 2013 yılı sonrası olağanüstü bir değişim olmadığından 2013-2021 dönemindeki öğrenci sayısındaki azalmanın yeni kayıtlı öğrenci sayısında meydana gelen azalıştan olduğu söylenbilir.

[21] SCÜ'de okuyan öğrencilerin bir kısmı Sivas ili dışından Sivas İline okumak için gelen yerli ve yabancı öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 21:Fakülte,Yüksekokul itibariyle Okuyan Öğrenci Sayısı, 2023

Birim Adı	1. Öğretim Bayan Öğrenci Sayısı	1. Öğretim Erkek Öğrenci Sayısı	2. Öğretim Bayan Öğrenci Sayısı	2. Öğretim Erkek Öğrenci Sayısı	Toplam Öğrenci Sayısı
Diş Hekimliği Fakültesi	400	307	0	0	707
Eczacılık Fakültesi	318	168	0	0	486
Edebiyat Fakültesi	2.756	1.577	759	607	5.699
Eğitim Fakültesi	1.669	708	4	3	2.384
Fen Fakültesi	699	634	5	5	1.343
Güzel Sanatlar Fakültesi	11	23	0	0	34
Hukuk Fakültesi	30	30	0	0	60
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	1.034	1.682	189	315	3.220
İlahiyat Fakültesi	1.273	751	420	287	2.731
İletişim Fakültesi	486	568	303	510	1.867
Mimarlık Fakültesi	14	19	0	0	33
Mimarlık Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	271	279	0	0	550
Mühendislik Fakültesi	477	1.944	115	569	3.105
Sağlık Bilimleri Fakültesi	1.772	542	106	86	2.506
Spor Bilimleri Fakültesi	133	249	0	0	382
Teknik Eğitim Fakültesi	0	2	0	0	2
Teknoloji Fakültesi	25	256	0	1	282
Tıp Fakültesi	785	756	0	0	1.541
Turizm Fakültesi	252	186	6	3	447
Veteriner Fakültesi	185	310	0	0	495
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	61	127	0	0	188
Suşehri Sağlık Yüksekokulu	345	194	0	0	539
Şarkışla Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	9	48	0	0	57
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	22	63	4	14	103
Zara Veysel Dursun Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	66	81	0	0	147
Cumhuriyet Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	1.507	1.390	443	736	4.076
Divriği Nuri Demirağ Meslek Yüksekokulu	66	362	0	0	428
Gemerek Meslek Yüksekokulu	202	133	0	0	335
Gürün Meslek Yüksekokulu	244	150	0	0	394
Hafik Kamer Örnek Meslek Yüksekokulu	242	295	0	0	537

İmranlı Meslek Yüksekokulu	58	149	0	0	207
Kangal Meslek Yüksekokulu	142	207	0	0	349
Koyulhisar Meslek Yüksekokulu	64	194	0	0	258
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	1.895	1.084	74	63	3.116
Sivas Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	546	2.230	14	98	2.888
Suşehri Timur Karabal Meslek Yüksekokulu	247	131	2	1	381
Şarkışla Aşık Veysel Meslek Yüksekokulu	468	362	0	0	830
Yıldızeli Meslek Yüksekokulu	448	212	0	0	660
Zara Ahmet Çuhadaroğlu Meslek Yüksekokulu	108	122	0	0	230
Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	5	15	0	0	20
Toplam Öğrenci Sayısı	19.335	18.540	2.444	3.298	43.617

Kaynak: SCÜ, https://www.cumhuriyet.edu.tr/ogrenci/ogrenci-sayilari

- Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Fakülte, Yüksekokul ve bölüm temelli incelendiğinde bir il işgücü piyasasının talep ettiği tüm vasıflı mesleklerde eğitim verilen bir yapıya sahip olduğu gözlenmektedir. Bu yapının niteliği bir tarafa bırakılmakla beraber ilgili fakülte, yüksekolul ve bölümlerdeki öğrenci sayısının il işgücü piyasasının talebini nicel olarak karşılayacağı düşünülmektedir. Ancak burada önemli olan il ve ülke dışından gelen öğrencilerin ekseriyetle il işgücünde yer almayacağı ön görüsüyle beraber mezunların kaçta kaçının Sivas ili işgücü piyasasına dahil olacağıdır.
- Hem ortaöğretim hem de yükseköğretim verileri birlikte değerlendirildiğinde il işgücü piyasasına yıllık 10 bin ilkkez iş arayanın dahil olduğu ve iş arayanların bir yıl içerisinde en fazla %50'si[22] işe yerleşmektedirler.Yıllık ilave istihdamın ortalama 5 bin seviyelerinde olduğu Sivas ili işgücü piyasasında yeni mezunların en az yarısına tekabül eden 5 bin kişinin yıl içerisinde iş bulamayıp sonraki yıla işsiz olarak dahil edildikleri düşünülmektedir. Bu durum ise yıllar itibariyle işsiz sayısını kümülatif şekilde arttırmaktadır. İŞKUR açık iş ve işe yerleştirme verilerindeki niteliksizlik Sivas ili işgücü piyasasının özellikle nitelikli ve ilkkez iş arayanların istihdamının zor ve zaman alan bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

[22] TÜİK verilerine göre İlk kez iş arayanların oranı Türkiye'de %7, TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat) bölgesinde %11'dir. Kurumumuzca gerçekleştiren il işgücü arz araştırmasına göre bu oran İŞKUR kayıtlarında %35'dir. Yine TÜİK verilerine göre ilk kez iş arayanların Türkiye'de %47'si, TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat) bölgesinde %50'si bir yıl içerisinde iş bulamamaktadırlar. Bu oran il işgücü arz araştırması sonuçlarına göre ilimizde %80 seviyelerindedir.

4.BÖLÜM

İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI

Kararlar, Programlar
Değerlendirmeler

4. İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI

4.1 Kurul Kararları

Tablo 22-a: Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler

	Faaliyet No	Sorumlu Kuruluş	İş Birliği Kuruluş	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Açıklama	Gerçekleşme Durumu
1.OLAĞAN	1.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2021	31.12.2021	2021 yılı İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Faaliyet Raporunun uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1.OLAĞAN	2.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2022	31.12.2022	Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Aktif İşgücü Hizmetleri 2022 Yıllık İşgücü Eğitim Planının uygun olduğuna	Devam Ediyor
1.OLAĞAN	3.1	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	1.10.2021	31.12.2021	İl İstihdam ve Mesleki Eğitim alt Kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Ekim- Aralık 2021 aylarında yapılan denetim raporlarının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1.OLAĞAN	4.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	24.01.2022	1.06.2022	Meslek seçimi aşamasındaki 11. ve 12. Sınıfta öğrenim gören öğrencilere yönelik yapılacak olan Meslek Tanıtım Günleri'nin planlanan faaliyet takvimi doğrultusunda etkin bir şekilde yürütülmesine	Devam Ediyor
1.OLAĞAN	5.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2022	31.12.2022	2022/1 dönemi engelli ve eski hükümlülerin kendi işlerini kurmalarına yönelik proje başvurusu yapan, O.K , H.T , O.D , N.K , F.R , S.Y, N.Ö, N.A , R.Ç, H.K,Y.A , A.V'a ait projelerin uygun görüşle ilgili komisyona gönderilmesine,	Kısmen Gerçekleşti
1.OLAĞAN	6.1	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2022	31.12.2022	2022 yılı İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Denetleme Kurulu üyelerinin uygun olduğuna, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü 1. Asil F.B 1. Asil E.B 2. Asil A.S 2. Asil S.D 1. Yedek M.V 1. Yedek A.T.D 2 Yedek İ.Ç 2. Yedek T.Y	Gerçekleşti

1.OLAĞAN	7.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	1.01.2022	24.02.2022	İl Milli Eğitim Müdürlüğü talebi üzerine İlimiz Şehit Ahmet Eyce Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde Anadolu Meslek Programında Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığı alanı ve Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığı Dalı ile Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi okul bünyesinde açık bulunan Motorlu Araçlar Teknolojisi Alanında Elektrikli Araçlar Dalı'nın açılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1.OLAĞAN	8.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	1.01.2022	24.01.2022	İl Milli Eğitim Müdürlüğünün talebi üzerine İlimiz Gürün İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Gürün Türk Telekom Çok Programlı Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan Anadolu Meslek Programında Kimya Alanı ve Kimya Laboratuvarı dalının kapatılması, Anadolu Meslek Programında Yiyecek, İçecek Hizmetleri alanı ve mutfak dalı ile konaklama ve seyahat hizmetleri alanı ve ön büro dalının ise açılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1.OLAĞAN	9.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	1.01.2022	24.01.2022	İl Milli Eğitim Müdürlüğünün talebi üzerine İlimiz Sivas mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde Program Türü Alan Adı Dal Adı ATP Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri ATP Kimya Teknolojisi Kimya Laboratuvarı ATP Elektrik Elektronik Teknolojisi Savunma Elektronik Sistemleri AMP Moda Tasarım Teknolojileri Terzilik Alan ve dallarının açılmasının uygun olduğuna, Program Türü Alan Adı Dal Adı ATP Elektrik Elektronik Teknolojisi Endüstriyel Bakım Onarım ATP Makine Tasarım Teknolojisi Bilgisayar Destekli Endüstriyel Modelleme AMP Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri AMP Kimya Teknolojisi Kimya Laboratuvarı AMP Metalürji Teknolojisi Döküm Alan ve dallarının kapatılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1.OLAĞAN	10.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	1.01.2022	24.02.2022	İlimiz Altınyayla ilçesi Şehit Nurullah Çakır Çok Programlı Anadolu Lisesi bünyesinde Büro Yönetimi alanı ve Büro elemanı dalının açılması, Merkez Şehit Halil Kantarcı Özel Eğitim Meslek Lisesi bünyesinde Tekstil Teknolojisi alanı ve Dokuma Üretim Teknolojisi	Gerçekleşti

						(Desinatörlük) Dalı ile El Sanatları Teknolojisi alanı ve Dekoratif El Sanatları dalının açılmasının uygun olduğuna,	
1.OLAĞAN	11.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	1.01.2022	24.01.2022	İlimiz merkezinde Mesleki Eğitim Merkezi programları bulunan okul müdürlüklerince öğrenci kaydı yapılacak olan aşağıdaki alan dal listesinin uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1.OLAĞAN	12.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	1.01.2022	24.01.2022	İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 17.01.2022 tarih ve 10604643 sayılı yazısına istinaden Yürütme Kurulu Üyesi A.B yerine M.A' ın görevlendirilmesinin uygun olduğuna	Gerçekleşti
2.OLAĞAN	1.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2022	31.03.2022	Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Ocak-Mart 2022 faaliyetlerinin uygun olduğuna,	Gerçekleşti
2.OLAĞAN	2.1	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2022	31.03.2022	İl İstihdam ve Mesleki Eğitim alt Kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Ocak-Mart 2022 aylarında yapılan denetim raporlarının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
2.OLAĞAN	3.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	20.04.2022	20.04.2022	Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği ve İşbaşı Eğitim Programları ile Mesleki Eğitim Kurslarında yapılan mevzuat değişiklikleri hakkında ilimiz işverenlerinin bilgilendirilmesine,	Gerçekleşti
2.OLAĞAN	4.1	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	20.04.2022	13.05.2022	13 Mayıs 2022 tarihinde Fidan Yazıcıoğlu Kültür Merkezinde yapılacak olan Meslek Tanıtım Günleri etkinliğinin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü koordinasyonunda planlanan faaliyet takviminde geniş katılımlı olarak düzenlenmesine,	Gerçekleşmedi
2.OLAĞAN	5.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	20.04.2022	20.04.2022	İl Milli Eğitim Müdürlüğünün talebi üzerine ilimiz Divriği ilçesi Nuri Demirağ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı alanı ve dalının açılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
3.OLAĞAN	1.1	Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim	1.04.2022	30.06.2022	İl İstihdam ve Mesleki Eğitim alt Kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Nisan-Haziran 2022 aylarında yapılan denetim raporlarının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
3.OLAĞAN	2.1	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	26.07.2022	26.07.2022	İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Denetim Ekiplerinin sayısının 2'den 1' e indirilmesinin uygun olduğuna,	Gerçekleşti

3.OLAĞAN	3.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	26.07.2022	26.07.2022	Aşağıda 2022/2 Dönemi Engelli ve Eski Hükümlülerin Kendi İşini Kurmalarına Yönelik Hibe Desteği Projesine başvuru yapanların başvurularının uygun olduğuna, ADI SOYADI PROJE A.S İçkisiz Eğlence Yeri (Kafe- Kıraathane) C.M Çiğ Köfte Bayiliği Aracılığıyla Çiğ Köfte Ve Yan Ürünlerini Satmak B.K Pera/Taze Meyvelerin Çikolata İle Kaplanıp Satışa Sunulması	Gerçekleşti
3.OLAĞAN	4.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	26.07.2022	26.07.2022	Çocuk İşçiliğinin önlenmesine yönelik ilgili mevcut çalışmaların devam ettirilmesine ve Mobil Ekip denetimlerin yoğunlaştırılmasına,	Gerçekleşti
3.OLAĞAN	5.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	26.07.2022	26.07.2022	Ülke geneline oranla önemli bir üretim potansiyeline sahip ürünlerin (patates, bal, süt vb.) İlimiz istihdamına yönelik sağladığı katkıyı artırmak için ürünlerin işlenmesine yönelik tesislerin açılmasına yönelik fizibilite ve teşvik edici faaliyetlerin yürütülmesine, Uzman Eller, Köyümde Yaşamak için Nedenim Var projelerine benzer projelerin planlamasına;	Devam Ediyor
3.OLAĞAN	6.1	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	26.07.2022	26.07.2022	İl İstihdam Yürütme Kurulu toplantılarına İl Milli Eğitim Müdürlüğünden Şube Müdürü M.A'ın yerine Şube Müdürü Ö.Ç'nın görevlendirilmesinin uygun olduğuna	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	1.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.07.2022	30.09.2022	Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Temmuz- Eylül 2022 faaliyetlerinin uygun olduğuna,	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	2.1	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	1.07.2022	30.09.2022	İl İstihdam ve Mesleki Eğitim alt Kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Temmuz- Eylül 2022 aylarında yapılan denetim raporlarının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	3.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	18.10.2022	18.10.2022	Yürütme Kurulu üyesi (İŞKUR) A.K'ın yerine İ.K'nın görevlendirilmesinin uygun olduğuna,	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	4.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	18.10.2022	18.10.2022	Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde Öğrenim gören öğrencilere yönelik Kamu Kurum ve Kuruluşları ile özel sektör işyerlerinde beceri eğitimleri almaları için yeterli kontenjanların açılmasına,	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	5.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	18.10.2022	18.10.2022	Mesleki Eğitim merkezine kayıt ve yönlendirme konularında Kamu kurum ve kuruluşları ile meslek örgütleri iş birliğinde gerekli tanıtım ve duyuruların yapılmasına,	Gerçekleşti

4.OLAĞAN	6.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	18.10.2022	18.10.2022	İl Milli Eğitim Müdürlüğünün talebi üzerine; İlimiz Gürün Türk Telekom Çok Programlı Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan Anadolu Lisesi Programının ilçede 2 (iki) tane Anadolu Lisesinin bulunması nedeniyle kapatılması, Anadolu Meslek Programında Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanı ve Mutfak Dalı, Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Alanı ve Ön Büro Dallarının açılmasının uygun olduğuna	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	7.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	18.10.2022	18.10.2022	İl Milli Eğitim Müdürlüğünün talebi üzerine; İlimiz Mustafa Kemal Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde Anadolu Meslek Programında bulunan Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanının kapatılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	9.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	18.10.2022	18.10.2022	İl Milli Eğitim Müdürlüğünün talebi üzerine; Necip Fazıl Kısakürek Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi okul bünyesinde bulunan El Sanatları Teknolojisi Alanının kapatılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	10.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	18.10.2022	31.01.2023	Organize Sanayi Bölgesi ve Demirağ OSB müdürlerinin 2023 yılı ilk İİMEK toplantısına davet edilmelerine ve OSB'lerin mevcut durumları ve nitelikli işgücü ihtiyaçları hakkında kurul üyelerini bilgilendirmeleri için 2023 yılı ocak ayı İİMEK toplantısına katılmalarına,	Kısmen Gerçekleşti
1.OLAĞAN ÜSTÜ	1.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	23.05.2022	23.05.2022	8 Nisan 2022 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 7 inci ve 40 ıncı maddesinde yer alan Madde 7:Bu Yönetmelikte belirtilen kurs ve programların uygulanması yıllık işgücü eğitim planında yer alması şartına bağlıdır. İl Müdürlükleri tarafından en geç ilgili yılın Ocak ayında yıllık işgücü eğitim planı hazırlanır. İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun onayını müteakip on beş gün içerisinde ilan edilerek Kurumun internet sayfasında yayımlanır. Planda yıl içerisinde yapılacak değişiklikler Kurulun onayı ile uygulanır. Madde 40:Program süresi, günlük en az beş en fazla sekiz saat olmak üzere, haftalık kırk beş saatten ve altı günden, toplamda ise iki yüz kırk fiili günden fazla olamaz. Programa katılım saatleri; denetim imkânları dikkate alınmak, sözleşmede belirtilmek ve İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun onayı alınmak şartlarıyla İl Müdürlüğü tarafından belirlenebilir şeklinde ifade edilmiş hükümler çerçevesinde, Sivas İlinde açılacak programların düzenlenme saatleri ve programlardan yararlanacak toplam katılımcı sayısıyla ilgili aşağıdaki kararlar alınmıştır.	Gerçekleşti

						1. Program çalışma saatleri dinlenme süreleri hariç günlük 5 saatten az, 8 saatten fazla olamaz. Günlük azami/asgari çalışma sürelerine uyulmak koşuluyla program süresi haftalık 45 saati geçemez. Katılımcıların dinlenme süreleri İş Kanunu'nun 68. Maddesi'ne uygun şekilde belirlenir. 2. Katılımcı sayısı 5 kişiden fazla olan programlarda geçerli olmak üzere programların çalışma saatleri vardiyalı olarak belirlenebilir. Ancak vardiya sayısı en az 1'i gündüz vardiyası olmak üzere 3'ü geçemez. Ayrıca katılımcıların vardiyaları haftalık olarak belirlenip, vardiya değişim çizelgeleri işveren tarafından vardiya değişimi öncesinde İl Müdürlüğü'ne bildirilmelidir. 3. Vardiyalı çalışma yapılacak programlar hariç olmak üzere programın düzenlenme saatlerinin en az 2 saatlik bölümü 08.00-17.00 saatleri içerisinde yer almak zorundadır. 4. Katılımcı ve işverenin talebi doğrultusunda, İl Müdürlüğü'nün değerlendirmesine bağlı olarak resmî tatillere denk gelen günlerde de program düzenlenebilir. 5. Programların tamamında haftada en az 1 gün hafta tatili olarak belirlenmelidir. Tatil günü her bir katılımcı için farklı günlerde ve haftanın herhangi bir günü olarak belirlenebilir. Program başlangıcında belirlenen hafta tatil günlerinde değişiklik sadece İl Müdürlüğü uygun görüşü ile yapılabilir. 6. 2022 yılı sonuna kadar toplamda 2500 kişilik İşbaşı Eğitim Programı açılması planlanmaktadır. Yukarıda sayılan hususlara uygun, program sözleşmesinde ayrıntılı ve açık bir biçimde ifade edilmek şartıyla program süreleri İŞKUR İl Müdürlüğünce belirlenir.	

Kaynak: İİMEK-Sekretarya

Tablo 22-b: Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler

KARAR TÜRÜ	KARAR SAYISI	KARAR ORANI
ARAŞTIRMA/ANALİZ (İşsizlik ve İstihdam Hakkında)	0	0%
ATAMA (Yürütme ve Denetim Kurulu)	4	12%
DİĞER	3	9%
ENGELLİ/ESKİ HÜKÜMLÜ PROJE	2	6%
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME	3	9%
MEB (Milli Eğitime Bağlı Okullarda Bölüm Açılması ve Kapatılması)	8	24%
MESLEK SEÇİMİ VE EĞİTİMİ	4	12%
UYGUNLUK (Faaliyet Raporu, İşgücü Yetiştirme Planı, Denetim Raporu, İŞKUR Faaliyeti)	9	27%
GENEL	33	100%

Kaynak: İİMEK-Sekretarya

- İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu tarafından dört olağan ve bir olağanüstü toplantı düzenlenmiştir.
- Olağan ve olağanüstü toplantılar sonucunda toplam 33 karar alınmıştır.
- Alınan kararların %91'İ İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilişkili iken %9'u çocuk işçiliği, istihdama olumlu etki sağlayacak potansyel ürünlere ilişkin proje planlanması gibi konulardan oluşmaktadır.
- İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilişkili kararların %53'ü doğrudan İŞKUR ile ilişkili iken %47'si dorğudan İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ilişkilidir.
- İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilgili kararlarda ağırlık ile Kurul faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin uygunluk verilmesi ile ilişkilidir.Uygunluk kararlarını sırası ile, Milli Eğitime bağlı okullarda bölüm açılması ve Kapatılması, yürütme ve denetim kuruluna üye atanması/çıkarılması, meslek seçimi ve eğitimi işgücü yetiştirme programlarına ilişkin kararlar, engelli/eski hükümlü pojeleri kararları takip etmektedir.
- İl işsizliğinin azaltılması, işsiz kalma sürelerinin kısaltılması, istihdamın arttırılması, istihdam sürelerinin ve çalışma yaşam kalitesinin arttırılması için sorunun araştırılarak tespit edilmesi ve istihdam politikası ile somutlaştırılmsaı ise araştırma/analiz faaliyetleri ile mümkündür. Bu noktada İİMEK'in araştırma ve analiz faaliyetlerine yönelik kararlar alması büyük önem arz etmektedir.

4.2 Kurslar[23]

Tablo 23- a: Genel Kurs Listesi

GENEL KURS LİSTESİ							
		Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
Kurs	Açılan Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	181	502	682	1184	237	276	513
SES/MUV	5	3	11	14	0	0	0
MEK-İSTİHDAM GARANTİLİ	0	0	0	0	0	0	0
MEK-İSTİHDAM GARANTİSİZ	0	0	0	0	0	0	0
MEK-ÖZEL POLİTİKA	0	0	0	0	0	0	0
ENGELLİ	0	0	0	0	0	0	0
ESKİ HÜKÜMLÜ	0	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	186	505	693	1198	237	276	513
TYP	19	210	647	857	210	647	857

Kaynak: İŞKUR

- 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde İŞKUR tarafından 186 işgücü yetiştirme kursu düzenlenmiş olup kurslara toplam 1198 kursiyer katılmıştır.Bu sayı geçen yılın yaklaşık üçte biri seviyesindedir. Kurs ve kursiyer sayısındaki düşüşte mevzuat değişikliği etkendir.
- Kursa katılan kursiyerlerin yaklaşık %42'si erkek ve %58'i kadınlardan oluşmaktadır.
- Kurslara katılanların 513'ü işe yerleştirilmiştir. İşgücü yetiştirme kurslarında işe yerleştirme genel oranı %43 olup, erkeklerin işe yerleştirme oranı %47, kadınların işe yerleştirilme oranı ise %40'dır. Erkeklerin işgücü yetiştirme programı ile işe yerlerşme oranı kadınlardan %7 fazladır. Bu sonuçlara göre kurslara daha fazla kadın katılımı gerçekleşirken daha çok erkek işe yerleştirmesi gerçekleşmektedir.
- İşbaşı eğitim programlarındaki toplam işe yerleştirme oranı %43'dur. Erkekler için bu oran %47 kadınlar için ise %40'dır.Devam eden programların sonlanması ile istihdam başarı oranın artması beklenmektedir.
- 2022 yılında MEK- isithdam garantili, garantisiz, özel politika ve engelli, eski hükümlü kursu düzenlenmemiştir.

[23] Kurslara ilişkin veriler 01.01.2022-31.12.2022 tarihinde açılan kurslardan devam eden ve sona eren kurslara aittir. Bu tarih aralığındaki kurs bilgileri dahil edilmemiştir. Veriler İŞKUR sisteminden çekilmiştir.

Tablo 23-b: İşbaşı Eğitim Programları

	AÇILAN KURS SAYISI	KATILAN KURSİYER SAYISI			KURS İLE İSTİHDAM SAYISI			KURS DIŞI İSTİHDAM SAYISI			TOPLAM İSTİHDAM SAYISI		
Satır Etiketleri		ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Acil Tıp Teknisyeni	1	1	3	4	1	3	4	0	0	0	1	3	4
Ahşap Mobilya İmalatçısı	3	11	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ahşap Montaj Elemanı	5	19	0	19	7	0	7	2	0	2	9	0	9
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Alüminyum Doğramacı	1	2	0	2	2	0	2	0	0	0	2	0	2
Anestezi Teknisyeni	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Aşçı	2	0	5	5	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Aşçı Yardımcısı	4	5	6	11	3	3	6	0	1	1	3	4	7
Aşçıbaşı Yardımcısı	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Bilgisayarlı Makine (CNC Operatörü)	1	4	0	4	3	0	3	0	0	0	3	0	3
Büro İşçisi	2	2	1	3	2	0	2	0	0	0	2	0	2
Büro Memuru (Genel)	8	2	6	8	2	5	7	0	0	0	2	5	7
Cep Telefonu Ve Aksesuarları Satış Elemanı	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Çiçek Satış Elemanı	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Çiçekçi/Çiçek Düzenlemecisi	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Çorap Örme Makinesi Operatörü	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler)	2	15	4	19	8	2	10	0	0	0	8	2	10
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Dijital Baskı Operatörü	1	2	1	3	1	1	2	0	0	0	1	1	2
Direksiyon Eğitmeni	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Diş Hekimi Sekreteri	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Diş Protez Teknolojisi Sağlık Teknikeri	1	1	2	3	1	2	3	0	0	0	1	2	3

Diyaliz Sağlık Teknikeri	**1**	**1**	**3**	**4**	**1**	**2**	**3**	**0**	**0**	**0**	**1**	**2**	**3**
Döner Ustası	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ebe	**1**	**0**	**3**	**3**	**0**	**3**	**3**	**0**	**2**	**2**	**0**	**5**	**5**
Eczane İşçisi	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**
Elektrik Ve Elektronik Malzemeleri Satış Elemanı	**1**	**2**	**0**	**2**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Elektrik-Elektronik Teknolojisi Teknisyeni	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**
Elektrikli Ev Aletleri Bakım ve Tamircisi	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Elektronik Cihazlar Montörleri	**1**	**7**	**0**	**7**	**2**	**0**	**2**	**1**	**0**	**1**	**3**	**0**	**3**
Epilasyon-Depilasyon Hizmetleri Elemanı	**1**	**0**	**2**	**2**	**0**	**2**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**2**
Filit İşçisi (Haşere İlaçlama)	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Forklift Operatörü	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Garson (Servis Elemanı)	**6**	**6**	**4**	**10**	**2**	**2**	**4**	**1**	**0**	**1**	**3**	**2**	**5**
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	**1**	**4**	**0**	**4**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gazete Muhabiri	**1**	**0**	**2**	**2**	**0**	**2**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**2**
Gazeteci	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Gıda Kontrol Teknisyeni/Gıda Teknolojisi Teknisyeni	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Göz İçi Lens Üretim Elemanı	**1**	**3**	**4**	**7**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gözlükçü-Optik	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Grafiker	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Güzellik Hizmetleri Elemanı/Estetisyen	**3**	**0**	**5**	**5**	**0**	**5**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5**	**5**
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	**3**	**5**	**3**	**8**	**4**	**3**	**7**	**0**	**0**	**0**	**4**	**3**	**7**
Hastane Hizmetlisi	**1**	**5**	**4**	**9**	**5**	**2**	**7**	**0**	**0**	**0**	**5**	**2**	**7**
Hemşire	**3**	**7**	**14**	**21**	**3**	**10**	**13**	**5**	**4**	**9**	**8**	**14**	**22**
İkram Hizmetleri (Yiyecek İçecek İşletmeciliği) Meslek Elemanı	**1**	**4**	**3**	**7**	**3**	**2**	**5**	**0**	**0**	**0**	**3**	**2**	**5**
İmalat Mühendisi/Üretim Mühendisi	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**

İnşaat Mühendisi	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Kağıt İmal İşçisi	**1**	**0**	**2**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kahvaltı Hazırlama Elemanı	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**
Kahve Ve Kakao Hazırlayıcısı (Barista)	**1**	**3**	**0**	**3**	**3**	**0**	**3**	**0**	**0**	**0**	**3**	**0**	**3**
Kasiyer	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	**2**	**2**	**1**	**3**	**1**	**1**	**2**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**2**
Konfeksiyon İşçisi	**20**	**184**	**504**	**688**	**77**	**141**	**218**	**15**	**17**	**32**	**92**	**158**	**250**
Kozmetik Sıvı Ürün Hazırlama İşçisi	**1**	**11**	**5**	**16**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kurye	**2**	**4**	**0**	**4**	**4**	**0**	**4**	**0**	**0**	**0**	**4**	**0**	**4**
Lehimci	**1**	**2**	**1**	**3**	**1**	**1**	**2**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**2**
Mermer İşçisi	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Metal Mamuller Montaj İşçisi	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**2**	**0**	**2**
Mimar	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**
Mobilya Montajcısı	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Muhasebe Meslek Elemanı	**2**	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	**2**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**2**
Muhasebe Yardımcı Elemanı	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutfak Görevlisi	**3**	**3**	**1**	**4**	**3**	**1**	**4**	**0**	**0**	**0**	**3**	**1**	**4**
Müşteri Temsilcisi	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Optisyenlik Sağlık Teknikeri	**2**	**1**	**1**	**2**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	**1**	**1**	**2**	**3**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**2**	**2**
Oto Bakım Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	**1**	**2**	**0**	**2**	**2**	**0**	**2**	**0**	**0**	**0**	**2**	**0**	**2**
Otomotiv Elektromekanikeri/Otomotiv Diagnostik (Arıza Tespit Ve Giderme)	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Ön Muhasebeci	**4**	**1**	**3**	**4**	**0**	**2**	**2**	**1**	**2**	**3**	**1**	**4**	**5**
Özel Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	**1**	**7**	**2**	**9**	**5**	**2**	**7**	**0**	**0**	**0**	**5**	**2**	**7**
Paketleme İşçisi	**1**	**0**	**6**	**6**	**0**	**5**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5**	**5**
Pasta Ustası	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**

Pasta Yapım ve Sunum Elemanı	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Pastacı Çırağı	**1**	**1**	**2**	**3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Pastacı Yardımcısı	**2**	**2**	**1**	**3**	**2**	**1**	**3**	**0**	**0**	**0**	**2**	**1**	**3**
Pide Ustası Yardımcısı	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Plastik Boru İmal İşçisi	**2**	**2**	**1**	**3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	**4**	**25**	**0**	**25**	**4**	**0**	**4**	**0**	**0**	**0**	**4**	**0**	**4**
Polistren Yalıtım Malzemesi İmal İşçisi	**1**	**5**	**0**	**5**	**3**	**0**	**3**	**0**	**0**	**0**	**3**	**0**	**3**
Psikolog	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**
Radyoloji Teknisyeni-Radyodiagnostik	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Satış Danışmanı / Uzmanı	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sebze Yetiştirme İşçisi (Topraksız Tarım)	**3**	**0**	**14**	**14**	**0**	**6**	**6**	**0**	**0**	**0**	**0**	**6**	**6**
Sekreter	**2**	**0**	**2**	**2**	**0**	**2**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**2**
Sıhhi Tesisatçı	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Sıvı Dolum Makinesi Operatörü	**2**	**3**	**0**	**3**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**
Sigortacı	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**
Sosyal Hizmet Uzmanı	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**
Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi	**1**	**1**	**2**	**3**	**1**	**1**	**2**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**2**
Şoför-Yük Taşıma	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Tatlı Ustası (Baklava)	**2**	**1**	**3**	**4**	**1**	**1**	**2**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**2**
Temel Metal Şekillendirme Elemanı	**6**	**61**	**0**	**61**	**7**	**0**	**7**	**10**	**0**	**10**	**17**	**0**	**17**
Tıbbi Sekreter	**1**	**1**	**9**	**10**	**1**	**4**	**5**	**2**	**1**	**3**	**3**	**5**	**8**
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	**4**	**27**	**10**	**37**	**4**	**2**	**6**	**4**	**3**	**7**	**8**	**5**	**13**
Web ve Çoklu Ortam Geliştiricisi	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**
Yazılım Geliştiricisi	**6**	**15**	**14**	**29**	**2**	**4**	**6**	**1**	**1**	**2**	**3**	**5**	**8**
Yemekhane İşçisi	**2**	**2**	**3**	**5**	**2**	**2**	**4**	**0**	**0**	**0**	**2**	**2**	**4**
Genel Toplam	**181**	**502**	**682**	**1184**	**194**	**244**	**438**	**43**	**32**	**75**	**237**	**276**	**513**

Kaynak: İŞKUR

- 2022 yılında 99 farklı meslekte toplam 181 adet farklı işbaşı eğitim programı açılmıştır.
- Açılan kurslara toplam 1184 kursiyer katılım sağlamıştır. Kursiyerlerin yaklaşık %42'si erkek ve %38'i kadınlardan oluşmaktadır.
- Açılan kursların yaklaşık %76'sı yıl içerisinde sona ermiş olup kalan %24'ü 2023 yılında sona erecektir. Sona eren kurslardaki katılımcı sayısı 763 olup katılımcıların %64'üne denk gelmektedir. Halihazırda kursiyerlerin %36'sına denk gelen 421 kişi 2023 yılında kurstan mezun olacaklardır.
- Kursa katılan kursiyerlerin 438'i kurs ile istihdam edilmiştir. Kurs ile istihdam edilen kursiyerlerin yaklaşık %44'ü erkek ve %56'sı kadınlardan oluşmaktadır. Kursa katılan kursiyerlerin 75'i kurs dışı istihdam edilmiştir. Kurs dışı ile istihdam edilen kursiyerlerin yaklaşık %57'si erkek ve %43'ü kadınlardan oluşmaktadır.
- Kurs ile istihdamda kadın kursiyer ağılığını gösterirken kurs dışı istihdamda erkek kursiyer ağırlığını göstermektedir.
- Sona eren kurstaki kursiyer sayısına göre kursa katılan kursiyerlerin yaklaşık %57'si kurs ile ve %10'u kurs dışı olmak üzere %67'si istihdam edilmiş ve %33'ü istihdam edilmemiştir. Bu oran bir önceki yıla göre iyi olmasına rağmen yinede yetersizdir.
- Açılan kursların %11'i ve kursiyerlerin %58'i konfeksiyon işçisi mesleğinde açılmıştır.Kursiyerlerde ikinci sırayı %5'ile temel metal şekillendirme elemanı almıştır.Turuzim otelcilik elemanı(%3) ve yazılım geliştirici(%2) ile iki ve üçüncü sırada yer almıştır.
- Bir önceki yıla göre hem açılan kurs ve meslek sayısında hem de katılan kursiyer sayısında düşüş gerçeklmiştir. Gerçekleşen bu düşüşte işbaşı eğitim programlarına başvuran yüklenici işyerlerinin başvuru şartlarındaki meydana gelen mevzuat değişiklerinin neden olduğu düşünülmektedir. Bu mevzuat değişikliği ile işverenleri başvuru şartları bir nebze ağırlaştırılmıştır. Bu ağırlaştırıcı mevzuat değişikliği her ne kadar başvuru sayısını düşürsede başvurusu kabul edilen işyerlerindeki kursa ilişkin istihdam oranlarını arttırmıştır. Kurs ile ilişkili istihdam sayısında meydana gelen bu artış mevzuat değişikliğinin doğruluğunu ispat edici niteliktedir.İşbaşı eğitim programlarındaki bu mevzuat değişikliği ile programlar hem katılımcı hem de yüklenici yönünden geçmiş yıllara göre daha disipliner bir hal almıştır.
- Programlardaki istihdam başarı oranın yükseltilmesi, programların etki ve faydalarının ölçülmesi ve bu kapsamda program gelişiminin sağlanması hem il istihdamı için hem İŞKUR'un etkinliği için önem arz etmektedir.

Tablo 23- c: MEK İstihdam Garantili Kurslar

MEK İSTİHDAM GARANTİLİ							
		Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
Meslek	Açılan Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
	0	0	0	0	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

Tablo 23- d: MEK Özel Politika Kurslar

MEK ÖZEL POLİTİKA							
		Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
	Açılan Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
	0	0	0	0	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

Tablo 23- e: MEK İstihdam Garantisiz Kurslar

MEK İSTİHDAM GARANTİSİZ							
		Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
Meslek	Açılan Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
	0	0	0	0	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

Tablo 23- f: SES/MUV Kurslar

MEK İSTİHDAM GARANTİSİZ							
		Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
Meslek	Açılan Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Aşçı Yamağı (Çırağı)	5	3	11	14	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

- Geçmiş yıllarda ağırlıkla istihdam garantisiz kurs düzenlemesi uygulaması 2022 yılında tamamen sona ermiştir.Bununla birlikte yine geçmiş yıllarda düzenlenen ve istihdam edilebilirlik oranı çük düşük olan istihdam garantili kurslarda 2022 yılında düzenlenmemiştir.

Tablo 24: İşgücü Piyasası Araştırma Sonuçları İle Kurul Kararları Sonucunda Açılan Kursların Karşılaştırılması

PLANLANAN				GERÇEKLEŞTİRİLEN		
SIRA	MESLEK ADI	KURSİYER SAYISI	GEREKÇE	Açılan Kurs Türü	Katılan Kursiyer Sayısı	İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı
1	Ambalajcı (Makine İle)	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
2	Aşçı	30	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	5	1
3	Aşçı Yardımcısı	30	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	12	8
4	Bulut Bilişim Uzmanı	25	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
5	Büyük Veri Uzmanı	25	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
6	CNC Torna Tezgâhı Operatörü	25	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
7	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
8	Çelik Kaynakçısı	25	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
9	Çorap Örme Makinesi Operatörü	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	1	0
10	Endüstriyel Boru Montajcısı	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
11	Fırıncı Ustası- Unlu Mamuller	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	1	1
12	Garson (Servis Elemanı)	25	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	10	5
13	Gazaltı (Mıg-mag) Kaynakçısı	25	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	4	0
14	Kalite Kontrolcü	25	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
15	Kalorifer Tesisatçısı	25	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
16	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)[24]	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	62	19
17	Makineci (Dikiş)[25]	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	688	250
18	Mekanik Bakım Onarımcısı	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
19	Mobil Yazılım Geliştirme Uzmanı	25	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
20	Mobilya Montajcısı	35	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	1	0
21	Model Makineci (Dokuma, Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	25	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
22	Optik Aletler İmalat İşçisi ve Tamircisi	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0

[24] Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik) mesleğine benzer meslekte Temel Metal Şekillendirme Elemanı ve Metal Mamuller Montaj İşçisi mesleğinde açılmıştır.
[25] Makineci(Dikiş) mesleğine benzer meslekte Konfeksiyon İşçisi mesleğinde açılmıştır.

23	Oto Bakım Onarımcısı (Oto Mekanikeri)[26]	15	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	3	3
24	Otomotiv Elektrikçisi	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
25	Otomotiv Kaporta İşçisi	40	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
26	Oyun Geliştirme Uzmanı	25	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
27	Ön Muhasebeci	25	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	4	5[27]
28	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	25	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
29	Satış Danışmanı / Uzmanı	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	1	0
30	Siber Güvenlik Uzmanı	25	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
31	Sondaj Operatörü/Sondör	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
32	Teknik Servis Elemanı	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
33	Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	50	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
34	Web Tasarımcısı	25	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
35	Yazılım Geliştiricisi	25	Geleceğin Meslekleri	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	29	8
		880			821	300

Kaynak: İŞKUR

- 2021 İşgücü Piyasası Araştırması(İPA) sonuçlarına göre belirlenen ve açılması planlan 35 farklı meslekten sadece 13 tanesinde işgücü yetiştirme kursu(iep) açılmıştır. Diğer bir ifadeyle açılması planlanan mesleklerin %63'ünde herhangi bir işgücü yetiştirme programı açılmamıştır. Bu oran bir önceki yılda benzer seviyelerde gerçekleşmiştir.
- Yetiştirilmesi planlan 880 kişilik kursiyer sayısına göre 821 kişilik bir kursiyer yetiştirilmiştir. Ancak burada makineci(dikişçi) mesleğindeki 688 kişilik kursiyer sayısı toplam kursiyer sayısının büyük bir çoğunluğunu oluşturmuştur.
- Yıllık işgücü eğitim planında yer almayan bazı mesleklerde işbaşı eğitim programı da düzenlenmiştir.
- Genel olarak 2022 yılında açılan işgücü yetiştirme programlarının İşgücü Piyasası Araştırmasındaki ilişkisnin zayıf olduğu tespit edilmiştir. Bu durum ildeki temininde güçlük çekilen mesleklere ilişkin istihdam probleminin devam edeceğini göstermekle beraber geleceğin mesleklerine yönelik hazırlığı sekteye uğratacaktır.

[26] Oto Bakım Onarımcısı (Oto Mekanikeri) ile Otomotiv Elektromekanikeri/Otomotiv Diagnostik (Arıza Tespit Ve Giderme) birlikte değerlendirilmiştir.
[27] Bir önceki yıldan başlayıp 2022 yılında gerçekleşen istihdam da eklenmiştir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Aktif İşgücü Faaliyetleri Bakımından Göstergeler

1. Planlanan kurs sayısı kaçtır?

Planlanan Kurs Sayısı	Açılan Kurs Sayısı
48	**13**

2. Açılan kursların konuları ile bölgenin işgücü piyasası ihtiyaçları arasındaki bağlantı düzeyi nedir?
   ☐ Tam ☐ Çok ☐ Orta ■ Az ☐ Hiç
3. Engellilere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
0	**0**	**0**	**0**

4. Hükümlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
0	**0**	**0**	**0**

5. Eski hükümlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
0	**0**	**0**	**0**

6. Kaç tane TYP açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
19	**210**	**647**	**857**

7. Yalnızca kadınlara yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Planlanan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı
32	**58**

8. İşbaşı eğitim yapılan kişi sayısı nedir?

Kadın	Erkek	Toplam
502	**682**	**1184**

9. Alınan kararlarda göç edenlerin işgücü piyasasına entegrasyonu konusuna yer verildi mi?
   ☐ Evet ☐ Kısmen ■ Hayır
10. Kurum hizmetleri dışında ulusal ve uluslararası kaynaklar ile yürütülen faaliyetler ve projeler var mıdır?
   ☐ Evet ■ Hayır

İşgücü Piyasası Analizi Bakımından Göstergeler

1. Alınan kararlarda işgücü piyasası analizi yapılmasına ilişkin karar var mı?
   ☐ Evet ☐ Kısmen ■ Hayır
2. Alınan kararlar doğrultusunda işgücü piyasası analizi yapıldı mı?
   ■ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır
3. Alınan kararlarda bölgenin gelecekteki meslek ihtiyaçları tespit edildi mi?
   ☐ Evet ☐ Kısmen ■ Hayır
4. Karşılanmasında güçlük çekilen meslekler işgücü piyasası analizlerine göre mi belirlendi?
   ■ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır
5. İşgücü piyasası analizi sektörel düzeyde mi yapıldı?
   ■ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır
6. İlde mesleki ve teknik eğitim veren okul veya kurumların bünyesinde yer alacak alan ve dalların belirlenmesi işgücü ihtiyaç analizleri sonuçlarına göre mi yapıldı?
   ■ Evet ☐ Hayır

Dezavantajlı Gruplara Yönelik Göstergeler

1. Alınan kararlarda engellilere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır
2. Alınan kararlarda kadınlara yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ☐ Evet ■ Hayır
3. Alınan kararlarda eski hükümlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ☐ Evet ■ Hayır
4. Alınan kararlarda hükümlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ☐ Evet ■ Hayır
5. Alınan kararlarda gençlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ☐ Evet ■ Hayır
6. Alınan kararlarda uzun süreli işsizlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ☐ Evet ■ Hayır
7. Alınan kararlarda sosyal yardım kurumlarından yönlendirilen işsizlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ☐ Evet ■ Hayır

Politika Göstergeleri

1. Alınan kararlarda kariyer günü düzenlenmesine ilişkin faaliyetler planlandı mı?
   ☐ Evet ■ Hayır
2. Alınan kararlarda istihdam fuarlarına yönelik faaliyetler planlandı mı?
   ☐ Evet ■ Hayır
3. Alınan kararlarda girişimciliğin desteklenmesine yönelik faaliyetler planlandı mı?
   ☐ Evet ■ Hayır
4. İlde kayıtdışı istihdamla mücadeleye ilişkin herhangi bir faaliyet yürütülmekte midir?
   ☐ Evet ■ Hayır
5. Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamı dışında çocuk çalıştırılmasının önüne geçilmesine yönelik kararlar alındı mı?
   ■ Evet ☐ Hayır

SİVAS İLİ
İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU
2022 YILI FAALİYET RAPORU